

NEREVIDIRANO POROČILO O POSLOVANJU
družbe Gorenje, d.d., in Skupine Gorenje
za obdobje
januar – september 2008

Velenje, oktober 2008

VSEBINA

⇒	POUDARKI V POSLOVANJU SKUPINE GORENJE	3
⇒	KOMENTAR K POUDARKOM POSLOVANJA SKUPINE GORENJE	4
⇒	POUDARKI V POSLOVANJU DRUŽBE GORENJE, d.d.	5
⇒	POMEMBNEJŠI DOGODKI V OBDOBJU	6
1.	SPLOŠNI PODATKI	9
1.1.	Dejavnost	9
1.2.	Organiziranost in sestava Skupine Gorenje	9
1.3.	Organi upravljanja in vodenja	13
2.	POSLOVNO POROČILO	14
2.1.	Gospodarske razmere	14
2.2.	Prodaja in tržni položaj	16
2.2.1.	Prodaja divizije gospodinjskih aparatov	17
2.2.2.	Prodaja ostalih divizij	21
2.3.	Nabava	21
2.4.	Proizvodnja	22
2.5.	Razvoj	22
2.6.	Naložbe	23
2.6.1.	Naložbe Skupine Gorenje	23
2.6.2.	Naložbe krovne družbe	24
2.7.	Upravljanje kakovosti	24
2.8.	Informatika	25
2.9.	Finančno upravljanje	25
2.10.	Upravljanje s tveganji	27
2.11.	Ustvarjanje vrednosti za lastnike	28
2.12.	Pogoji poslovanja v letu 2008	31
3.	POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI	32
3.1.	Odgovornost do zaposlenih	32

3.1.1	Zaposleni Skupine Gorenje	32
3.1.2.	Zaposleni krovne družbe	32
3.2.	Odgovornost do uporabnikov izdelkov in storitev	33
3.3.	Odgovornost do ožje in širše družbene skupnosti	34
3.4	Odgovornost do naravnega okolja	34
4.	RAČUNOVODSKO POROČILO	36
4.1.	Temeljne računovodske usmeritve	36
4.2.	Računovodsko poročilo Skupine Gorenje	37
4.2.1.	Sestava Skupine Gorenje	37
4.2.2.	Konsolidirani računovodski izkazi	37
4.2.3.	Pojasnila k računovodskim izkazom	42
4.2.4.	Področni in območni odseki	48
4.2.5.	Računovodski kazalniki	49
	Pregled družb Skupine Gorenje	50
4.3.	Računovodsko poročilo družbe Gorenje, d.d.	52
4.3.1.	Računovodski izkazi družbe Gorenje, d.d.	52
4.3.2.	Pojasnila k računovodskim izkazom	56
4.3.3.	Računovodski kazalniki	62

POUDARKI V POSLOVANJU SKUPINE GORENJE

Jan -sep 2007	Načrt 2008	Jan – sep 2008	2008/ N08	2008/ 07
Konsolidirani prihodki od prodaje (v TEUR)				
950.479	1.300.352	992.026	76,3%	104,4%
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo - EBITDA (v TEUR)				
61.849	98.078	69.180	70,5%	111,9%
Poslovni izid iz poslovanja - EBIT (v TEUR)				
22.552	42.502	26.103	61,4%	115,7%
Celotni poslovni izid pred davki (v TEUR)				
18.081	31.503	20.199	64,1%	111,7%
Davek iz dobička (v TEUR)				
4.553	5.000	4.775	95,5%	104,9%
Čisti poslovni izid (v TEUR)				
13.528	26.503	15.424	58,2%	114,0%
Dodana vrednost (v TEUR)				
220.214	326.362	236.892	72,6%	107,6%
Končno število zaposlenih				
11.515	11.563	11.631	100,6%	101,0%
Računovodsko povprečno število zaposlenih				
11.393	11.522	11.387	98,8%	99,9%
Kosmati donos iz poslovanja na zaposlenega (v EUR)				
85.424	114.513	88.699	77,5%	103,8%
Dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)				
19.329	28.325	20.804	73,4%	107,6%
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo v kosmatem donosu iz poslovanja				
6,4%	7,4%	6,8%	/	/
Čista dobičkonosnost kapitala				
6,6%	7,3%	5,5% ¹	/	/
Sredstva (v TEUR)				
1.013.155	1.020.108	1.257.452	123,3%	124,1%
Naložbe v osnovna sredstva (v TEUR)				
43.106	67.066	48.306	72,0%	112,1%
Kapital (v TEUR)				
285.737	371.151	393.196	105,9%	137,6%
Delež kapitala v sredstvih				
28,2%	36,4%	31,3%	/	/
Dolgoročne rezervacije (v TEUR)				
62.859	68.418	69.247	101,2%	110,2%
Finančne obveznosti (v TEUR)				
398.369	317.571	501.851 ²	158,0%	126,0%

¹Pri izračunu čiste dobičkonosnosti kapitala je upoštevano povečanje celotnega kapitala Skupine zaradi odsvojitve 1.070.000 lastnih delnic porabljenih za nakup družbe ATAG Europe B.V. (Skupina ATAG je v prvi polovici leta 2008 realizirala čisti poslovni izid v višini 5,2 mio €). Ker pa omenjena družba v prvi polovici leta še ni vključena v konsolidirane računovodske izkaze Skupine Gorenje, je čista dobičkonosnost kapitala začasno padla. S polno konsolidacijo od 01.07.2008 dalje, se bo čista dobičkonosnost kapitala približala načrtovani vrednosti, v celoti pa bo prispevek donosa na kapital družbe Atag vplival na donosnost kapitala Gorenja, d.d.v letu 2009, ko bo konsolidirano polno poslovno leto družbe Atag.

² Načrt za leto 2008 ne vključuje povečanja kapitala in dolga zaradi prevzemov, zaradi česar dolgoročni kredit za nakup podjetja Atag v načrtovani vrednosti dolga za leto 2008 ni upoštevan.

KOMENTAR K POUČILNIM POSLOVANJA SKUPINE GORENJE

Kljub težkim okoliščinam poslovanja smo v Skupini Gorenje tudi v tretjem četrtletju leta 2008, nadaljevali z uspešnim poslovanjem. V pripravo konsolidiranih izkazov je od 01.07.2008 vključena tudi prevzeta družba ATAG Europe B.V. V obdobju januar – september letošnjega leta smo ustvarili 992,0 mio EUR konsolidiranih prihodkov od prodaje, kar je za 4,4 % več kot v enakem obdobju preteklega leta. Prihodki družbe ATAG Europe B.V. so znašali v obdobju julij – september letošnjega leta 34,0 mio EUR.

Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo (EBITDA) v višini 69,2 mio EUR je za 11,9 % višji od doseženega v primerljivem obdobju lanskega leta. Na rast EBITDA je ugodno vplivala nižja rast stroškov blaga, materiala in storitev, kar je predvsem posledica prestrukturiranja prodajnega asortimana, nadomestitve dražjih komponent s cenejšimi iz drugih surovinskih trgov ter časovno ugodnih zakupov surovin v letošnjem letu. Manj ugodno je na gibanje EBITDA vplivala nenačrtovana rast stroškov dela, katerih delež v kosmatem donosu iz poslovanja se je, zaradi dosežene višje dinamike rasti od rasti obsega poslovanja, povečal.

Poslovni izid iz poslovanja (EBIT) je bil dosežen v višini 26,1 mio EUR, kar pomeni 15,7 % več kot v devetih mesecih preteklega leta. Višja stopnja dinamike rasti EBIT v primerjavi z rastjo EBITDA je posledica hitrejše dinamike rasti prihodkov v diviziji Trgovine in storitev, ki vežejo manj osnovnih sredstev in posledično povzročajo nižje stroške amortizacije.

Celotni poslovni izid pred davki je znašal 20,2 mio EUR, kar je za 11,7 % več kot v primerjalnem obdobju lanskega leta. Nekoliko počasnejša rast celotnega poslovnega izida od rasti poslovnega izida iz poslovanja je posledica nekoliko manj ugodnega rezultata finančnih gibanj.

Čisti poslovni izid obračunskega obdobja v višini 15,4 mio EUR je za 14,0 % višji od doseženega v obdobju januar – september 2007. Na višjo rast čistega poslovnega izida so vplivale relativno nižje obračunane vrednosti davka iz dobička, kot posledica dodatno priznanih olajšav iz naslova raziskav in razvoja.

Glede na dosežene rezultate poslovanja ocenjujemo, da smo v Skupini Gorenje v devetih mesecih letošnjega leta, kljub zahtevnim pogojem poslovanja, poslovali uspešno, tako glede na preteklo primerjalno obdobje, kakor tudi glede na načrtovane cilje v letu 2008.

POUDARKI V POSLOVANJU DRUŽBE GORENJE, d.d.

Jan – sep 2007	Načrt 2008	Jan – sep 2008	2008/ N08	2008/ 07
Prihodki od prodaje (v TEUR)				
603.236	868.556	564.966 ³	65,1%	93,7%
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo - EBITDA (v TEUR)				
35.122	58.541	36.483	62,3%	103,9%
Poslovni izid iz poslovanja – EBIT (v TEUR)				
9.623	22.879	9.380	41,0%	97,5%
Celotni poslovni izid pred davki (v TEUR)				
6.508	16.645	7.632	45,9%	117,3%
Davek iz dobička (v TEUR)				
1.495	1.992	960	48,2%	64,2%
Čisti poslovni izid (v TEUR)				
5.013	14.653	6.672	45,5%	133,1%
Dodana vrednost (v TEUR)				
117.800	175.207	120.411	68,7%	102,2%
Končno število zaposlenih				
5.572	5.480	5.406	98,7%	97,0%
Povprečno število zaposlenih				
5.614	5.480	5.464	99,7%	97,3%
Kosmati donos iz poslovanja na zaposlenega (v EUR)				
110.092	160.355	104.863	65,4%	95,3%
Dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)				
20.983	31.972	22.037	68,9%	105,0%
Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo v kosmatem donosu iz poslovanja				
5,7 %	6,7 %	6,4%	/	/
Čista dobičkonosnost kapitala				
3,2 %	5,3 %	3,1%	/	/
Sredstva (v TEUR)				
659.786	689.848	853.704	123,8%	129,4%
Naložbe v osnovna sredstva (v TEUR)				
18.562	31.185	22.651	72,6%	122,0%
Kapital (v TEUR)				
211.082	282.462	307.545	108,9%	145,7%
Delež kapitala v sredstvih				
32,0 %	40,9 %	36,0 %	/	/
Dolgoročne rezervacije (v TEUR)				
28.505	29.025	27.532	94,9%	96,6%
Finančne obveznosti (v TEUR)				
257.025	190.106	351.579	184,9%	136,8%

³ Glavni razlogi za doseganje nižjega obsega poslovanja v družbi Gorenje, d.d., so sprememba načina poslovanja odvisne družbe AD Valjevo, ki je prešla na:

- direktno izdajanje računov, kar je znižalo prihodke od prodaje na krovni družbi Gorenje, d.d.,
- direktno nabavljanje večjega dela materiala in surovin, kar je posledično znižalo na krovni družbi Gorenje, d.d., prihodke od prodaje materiala in storitev.

Dodatno je na nižji obseg poslovanja vplivalo posvečanje pozornosti boljši prodajni strukturi aparatov in znižanje obsega prodaje izdelkov s slabšo dobičkonosnostjo. Razlogi so še ohlajanje gospodarstev in padec povpraševanja po izdelkih široke potrošnje v nekaterih državah Zahodne Evrope (Velika Britanija, Italija, Španija ...).

Pomembnejši dogodki v obdobju

JANUAR	V sredini januarja sta Gorenje, d.d. in Publicus, d.o.o. podpisala pismo o nameri o prevzemu 51–odstotnega deleža podjetja Publicus. S tem Gorenje pospešeno razvija poslovno dejavnost celovitega servisa s področja obvladovanja oziroma ravnanja s komunalnimi odpadki. Gorenje, kot član Evropskega združenja proizvajalcev gospodinjskih aparatov CECED, predlaga uvedbo nove odprte sheme označevanja energijske učinkovitosti gospodinjskih aparatov v okviru projekta uvedbe nalepke »Beyond A«. Sodobni gospodinjski aparati evropskih proizvajalcev so namreč prerasli lestvico obstoječe energijske nalepke, ki potrošnike informira o energijski učinkovitosti aparata.
FEBRUAR	Družbe Gorenje, Trimo, Riko in Pristop so 5. februarja 2008 na skupščini ustanovile novo družbo Gorenje design studio, d.o.o. V novi družbi ima Gorenje 52-odstotni lastniški delež, drugi partnerji pa vsak po 16 odstotkov. Kot idejni pobudnik je Gorenje v novo družbo preneslo delovanje svojega oddelka za oblikovanje z več kot 40-letno tradicijo. S tem novo podjetje kot ponudnik celovitih storitev na področju oblikovanja vstopa tudi na zunanji trg. Na razstavi v pariškem Cité des Sciences je bilo vse od oktobra lani na ogled 211 najbolj kreativnih in inovativnih izdelkov industrijskega oblikovanja, ki jih je izbrala mednarodna strokovna komisija. Gorenjevo pametno mizo SmarTable so obiskovalci razstave Observateur 08 v Parizu uvrstili na drugo mesto.
MAREC	Gospodarska zbornica Slovenije je 6. marca že 40. svečano podelila nagrado GZS za gospodarske in podjetniške dosežke, ki je najstarejše in najprestižnejše tovrstno priznanje v Sloveniji. Nagrade za leto 2007 so podelili sedmim gospodarstvenikom, med večjimi podjetji tudi Franju Bobincu, predsedniku uprave Gorenja. Pri ocenjevanju dosežkov se poleg splošnih razvojnih rezultatov gospodarske družbe, rezultatov poslovanja ter internacionalizacije podjetja upoštevajo še številna druga merila, kot so hitra in učinkovita tržna širitev gospodarske družbe, obetavna vizija in jasna dolgoročna strategija, lastni razvoj in inovacije. Ugledno nagrado je Franju Bobincu izročil Ivan Atelšek, ki je bil leta 1969 njen prvi prejemnik. Zveza potrošnikov Nemčije je na svoji spletni strani Gorenjev pralni stroj slim ocenila za najvarčnejšega v kategoriji pralnih strojev polnitve 4,5 do 5 kilogramov. Oceno 1. mesto so mu podali glede na strošek pralnega cikla, ki zajema porabo električne energije in vode, energijsko učinkovitost, učinek pranja, učinek centrifuge ter število obratov pri centrifugi. 25. marca je tovarno Indop, d.o.o. v Šoštanju, kjer od novembra lani pod posebnimi varnostnimi pogoji izdelujemo motorna vozila AMV 8 x 8 za slovensko vojsko, obiskal minister za obrambo Republike Slovenije, Karl Erjavec. Na isti dan se je iz Gorenja v Pivko na učne poligone slovenske vojske odpeljalo tudi prvo finsko vozilo, ki so ga v Indopu priredili po zahtevah naročnika in je namenjeno izključno za šolanje vojakov.
APRIL	Na dobrodelni dražbi 7. aprila v Zagrebu, ki jo je na pobudo Gorenja organiziralo hrvaško združenje za boj proti raku dojč Europa Donna, so zbrali 15.400 evrov za nakup mamografa za Splošno bolnišnico Varaždin. Sredstva, zbrana na dobrodelni dražbi, predstavljajo pomemben prispevek k boju proti raku na dojki na Hrvaškem. Gorenje je ob mednarodnem dnevu Zemlje prebivalcem Velenja podarilo 21 dreves vrste dvokrpi ginko za prenovo drevoreda ob Titovem trgu. Z akcijo zasaditve osrednjega velenjskega trga, v kateri sta med drugimi sodelovala predsednik uprave Gorenja, Franjo Bobinac, župan MO Velenje, Srečko Meh, želi Gorenje prebivalce spodbuditi k odgovornejšemu ravnanju do okolja.

MAJ	• V hčerinski družbi Gorenje Orodjarna so 9. maja proslavili zaključek strateške investicije v nove proizvodne prostore ter infrastrukturno tehnološko opremo. Tako posodobljen tehnološki park omogoča boljšo pretočnost dela, hitrejši in fleksibilnejši odziv ter razvoj novih aplikacij in storitev. • V organizaciji predstavništva Evropske komisije v Češki republiki in veleposlaništva Republike Slovenije v Pragi je na osrednjem praškem trgu potekala proslava ob Dnevu Evrope v duhu dneva Slovenije, kot predsedujoče Evropski uniji. Gorenje se je ob tej priložnosti predstavilo s posebej za to priložnost izdelano kolekcijo hladilnikov iz serije »Old Timer«, v barvah zastav Slovenije, Češke republike in Evropske unije. • Na 10. mednarodnem sejmu Aquatherm, je Gorenje predstavilo električne grelnike vode, nov dizajn toplotnih črpalk, hranilnike vode, radiatorje in klimatske naprave in pri tem prejelo nagrado za najlepše urejen sejmski prostor. • Gorenje je 19. in 20. maja srednjima tehničnima šolama v Stari Pazovi in Valjevu, za izvajanje praktičnih vaj s področja elektrotehnike in strojništva, doniralo dve delovni-učni mizi v skupni vrednosti 17.000 evrov, ki jih je posebej za ta namen izdelal Medpodjetniški izobraževalni center Velenje, • Gorenje je na francoski trg lansiralo trendovsko kolekcijo gospodinjskih aparatov Gorenje Ora-Ľto. Kolekcijo so francoski javnosti predstavili na sejmu Foire de Paris, s postavitvijo futuristične kuhinje v katero so vgrajeni gospodinjski aparati Gorenje Ora-Ľto. Futuristična kuhinja je kot poseben dosežek prejela nominacijo za inovacijo leta in se s tem uvrstila na osrednji razstavnih prostor inovacij - Podium de l'innovation. • Nadzorni svet Gorenja je 27. maja na svoji 19. seji obravnaval poslovanje v prvih treh mesecih. Ocenil je, da je bilo poslovanje v prvem četrtletju uspešno in v skladu z načrti. Seznanil se je tudi s projektom izdelave kolesnikov Patria AMV 8 x 8 in se strinjal, da posel dokazuje, da je v celoti utemeljena in ekonomsko upravičena usmeritev, da Gorenje, poleg osnovne dejavnosti bele tehnike, izvaja tudi posle, ki izkoriščajo Gorenjeve izkušnje, znanje, tehnologije in proizvodne kapacitete ter hkrati zagotavljajo nadpovprečen donos na vložena sredstva.
JUNIJ	• 10. junija sta predsednik uprave Gorenja Franjo Bobinac in direktor družbe Atag Europe Philip Sluiter sklenila pogodbo o nakupu 100 – odstotnega lastniškega deleža družbe Atag Europe B.V. Kupnina, ki je bila poravnana 26.06.2008, je sestavljena delno iz lastnih delnic Gorenja in gotovine. Nakup vrhunskega nizozemskega ponudnika gospodinjskih aparatov je največji prevzem v zgodovini delovanja družbe, s katerim Gorenje uresničuje strategijo hitro rastočega vseevropskega povezovalca v panogi. S tem Gorenje pridobiva pomemben tržni delež v deželah Beneluksa, hkrati pa zaokroža nabor svojih blagovnih znamk s blagovno znamko iz najvišjega cenovnega razreda. Upravi Gorenja se je tako pridružil direktor in dosedanji lastnik družbe ATAG Europe B.V. Philip Sluiter, ki bo še naprej ostal tudi direktor družbe ATAG. • Hladilno-zamrzovalni aparat Gorenje Premium Touch je po navedbah angleškega tednika Daily Mail Weekend, ki ga tedensko v povprečju prebere okoli 6,5 milijona bralcev, najboljša izbira med desetimi izbranimi najboljšimi hladilno-zamrzovalnimi aparati na britanskem trgu, zaradi številnih hi-tech prednosti ekrana na dotik, prednosti hitrega ohlajevanja in digitalnega uravnavanja temperature s počitniško funkcijo nastavitve varčevalnega programa. • 5. junija je Gorenje gostilo štiričlansko delegacijo Skupine prijateljstva Slovenija-Francija Nacionalne skupščine Francoske Republike. • Gorenje se v raziskavi družbe Kline & Partner na lestvici ugleda v letu 2008 ponovno uvršča med najbolj poznana in investicijsko najbolj privlačna podjetja ter ohranja visok položaj drugega najbolj uglednega podjetja v Sloveniji. Poslovna in splošna javnost sta kot tri najpomembnejše dejavnike, ki oblikujejo ugled Gorenja, navedla kakovost ter inovativnost in privlačnost ponudbe. Največji poslovni ugled med slovenskimi direktorji ima predsednik uprave Gorenja Franjo Bobinac, ki je bil ocenjen za najuglednejšega že leta 2006. Raziskava ugotavlja, da njegov ugled izvira iz njegove kredibilnosti, etičnosti, odličnega komuniciranja in javnega nastopanja, odlične sestave ekipe menedžerjev ter motiviranja zaposlenih. • Na Skupščini delničarjev 11. junija je bila sprejeta odločitev o višini dividende, o uporabi bilančnega dobička za leto 2007 in nagradi za nadzorni svet, skupščina pa se je seznanila tudi s podrobnostmi v zvezi z zaključkom nakupa družbe Atag.

JULIJ	V začetku meseca julija je bila vgradna pečica iz trendovske designske kolekcije Gorenje Ora-Īto nagrajena s prestižno mednarodno nagrado Plus X Award in sicer v kategoriji oblikovanja.
AVGUST	Nadzorni svet Gorenje, d. d., je 26. avgusta na svoji 20. seji obravnaval nerevidirano polletno poročilo o poslovanju družbe Gorenje, d. d. in skupine Gorenje in ga sprejel. Poslovanje je ocenil kot dobro, še posebej glede na razmere na trgih. Za člana uprave je imenoval Philipa Alexandra Sluiterja, ki je odgovoren za področje Beneluksa, dopolnilni program in blagovno znamko ATAG.Raziskava, v katero je bilo vkljuąenih 7.000 anketirancev iz vse Slovenije, je pokazala, da je blagovna znamka Gorenje s 75,6 odstotki ponovno osvojila naziv »Trusted brand« na podroąju gospodinjskih aparatov. »Trusted brand« je eno izmed najširših javnomnenjskih raziskav o odnosu potrošnikov do izdelkov in storitev široke potrošnje, ki se izvaja v 18 drųžavah Evrope.Skupina Gorenje se je predstavila v Berlinu na sejmu HomeAppliances@IFA2008, ki je potekal v okviru enega najveąjih sejmov elektronike IFA. Najodmevnejša inovacija je bila hladilnik »Made for iPod«, za katerega je Gorenje podpisalo licenąno pogodbo s podjetjem Apple. Prvią smo razstavili tudi celovito kolekcijo nove generacije kuhalnih aparatov.
SEPTEMBER	V začetku septembra je bila premierno predstavljena knjiga Miti in legende iz Gorenja. Knjiga, ki jo je zbral in priredil dr. Emil Rojc, je nastala izpod peres nekdanjih in sedanjih zaposlenih v Gorenju.Gorenje je septembra sodelovalo na veą sejmih - najveąjem 10. specializiranem sejmu elektronike Futura 2008 v avstrijskem Salzburgu, mednarodnem velesejmu v Ņeški republiki za arhitekturo in gradnjo ForArch, v Slovenskem etnološkem muzeju smo v okviru konference EASA razstavili Ņtedilnik in hladilnik linije Gorenje Pininfarina.V Kongresnem centru na Brdu je 19. septembra potekal slavnostni sprejem za maturante z vsemi doseųenimi toąkami. Gorenje je kot nagrado za letošnje zlate maturante oblikovalo ekskluzivni hladilnik »Nano brihtna klapa« z mladostniškimi motivom.Nova generacija hladilno-zamrzovalnih aparatov Gorenje širine 540 mm je prejela srebrno priznanje na podelitvi priznanj Gospodarske zbornice Slovenije za najboljše inovacije leta 2007.Ugledni avstrijski zasebni inštitut European Brand Institute z Dunaja predstavil izsledke raziskave o blagovnih znamkah na evropski ravni, ki je zajela 3000 podjetij iz 24 drųžav. Na vzhodu Evrope so kot pozitiven zgled vodilne blagovne znamke izpostavili Gorenje, katere vrednost so ocenili na 445 milijonov evrov. V primerjavi z oceno iz lanskega leta je Gorenje poveąalo vrednost blagovne znamke za 63 milijonov evrov.

1. SPLOŠNI PODATKI

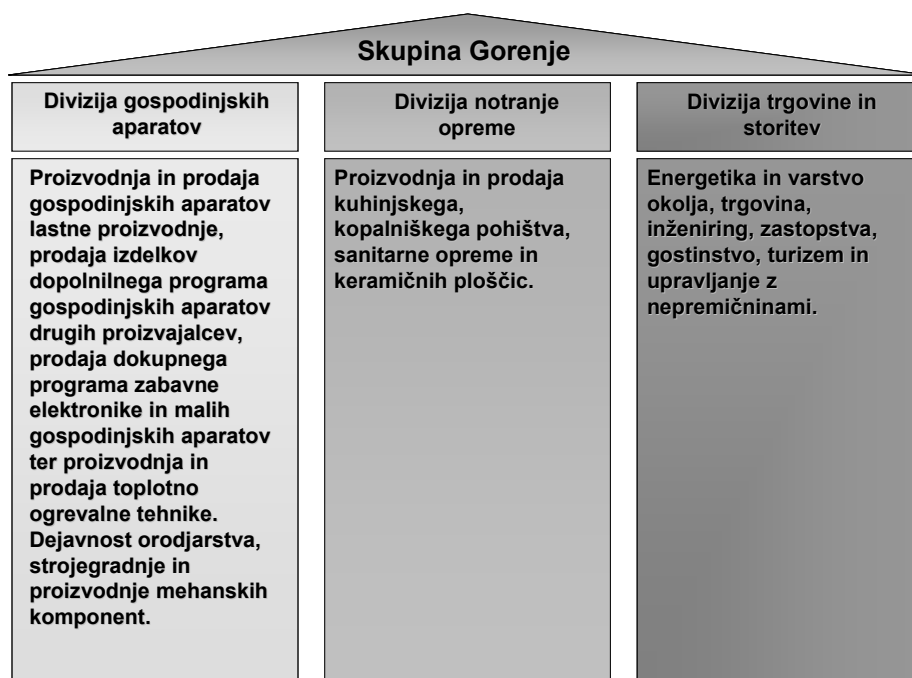
1.1. Dejavnost

Firma	Gorenje gospodinjski aparati, d.d.
Datum vpisa v sodni register	31.12.1997
Skrajšano ime firme	Gorenje, d.d.
Sedež	Velenje, Partizanska 12
Dejavnost družbe	proizvodnja, prodaja in servisiranje električnih in neelektričnih gospodinjskih ter elektrotoplotnih aparatov
Šifra dejavnosti	27.510 Proizvodnja električnih gospodinjskih naprav
Davčna številka	SI72615320
Matična številka	5163676
Osnovni kapital	58.546.152,56 EUR
Delnice	14.030.000 navadnih imenskih kosovnih delnic; delnice družbe Gorenje, d.d., z oznako GRVG so uvrščene v Prvo kotacijo Ljubljanske borze (www.ljse.si).

1.2. Organiziranost in sestava Skupine Gorenje

Skupino Gorenje so v obdobju januar - september 2008 sestavljale krovna družba Gorenje, d.d., 66 odvisnih družb, delujočih v Sloveniji in tujini, in 15 skupaj obvladovanih družb.

Družbe Skupine Gorenje so v letu 2008 organizirane v tri divizije:

Spremembe v sestavi Skupine Gorenje so bile do zadnjega dne meseca septembra naslednje:

- 15.01.2008 sta družbi Gorenje, d.d., in Publicus, d.o.o., podpisali pismo o nameri o prevzemu 51 % deleža družbe Publicus; nakup deleža pa je bil izveden 25.03.2008.
- Družbe Gorenje, Trimo, Riko in Pristop so 5. februarja 2008 na ustanovni skupščini ustanovile novo družbo Gorenje Design Studio, d.o.o. V novi družbi bo imelo Gorenje 52-odstotni lastniški delež, drugi partnerji pa vsak po 16 odstotkov.
- Družba Gorenje, d.d., je dne 16.01.2008 ustanovila družbo GORES, d.o.o., za upravljanje z nepremičninami.
- Dne 16.01.2008 je bila ustanovljena družba GORENJE PROJEKT, inženiring, d.o.o., katere 100 % lastnik je družba Gorenje, d.d.
- Družba Istrabenz Gorenje, d.o.o., je dne 31.03.2008 ustanovila družbo Vitales Nova Gorica, d.o.o., katere glavna dejavnost je trgovanje z oplemeniteno biomaso.
- Dne 22.04.2008 je bila podpisana pogodba nakupu deleža v družbi Avtomatizacija, d.o.o. Po vpisu v sodni register se družba preimenuje v Istrabenz Gorenje Avtomatizacija procesov, d.o.o., ki je v 100 % lasti družbe Istrabenz Gorenje, d.o.o..
- Družba Gorenje, d.d., je na podlagi pogodbe o odsvojitvi poslovnega deleža z dne 25.04.2008 kupila 26-odstotni delež družbe ECONO Projektiranje, d.o.o., in sicer od družbe ERICo, d.o.o.
- Dne 02.05.2008 je družba Gorenje, d.d., odprodala 100 % lastniški delež v družbi Gorenje Adria Nekretnine, d.o.o., družbi GORES, d.o.o.
- Na podlagi pogodbe o nakupu 100 % deleža nizozemske družbe ATAG Europe B.V., sklenjene dne 10.06.2008 s prodajalcem družbo Home Products Europe B.V., je družba Gorenje, d.d., dne 26.06.2008 del kupnine poravnala v obliki lastnih delnic. Družba Gorenje, d.d., je na podlagi navedene pogodbe in v skladu s sklepom skupščine delničarjev z dne 04.07.2005, v korist družbe Home Products Europe B.V. odsvojila 1.070.000 lastnih delnic z oznako GRVG, kar predstavlja 7,6265 % vseh glasovalnih pravic v družbi Gorenje, d.d. Cena delnice GRVG ob odsvojitvi je znašala 36,83 €, kar je enako šestmesečnemu povprečju enotnega tečaja na Ljubljanski borzi. V skladu z dogovorom z dne 27.06.2008 ima družba Gorenje, d.d., prevladujoč vpliv nad celotnim poslovanjem te družbe od 01.07.2008. S tem datumom je družba zavezana prevzeti družbo vključiti v konsolidirane računovodske izkaze Skupine Gorenje.
- Na dan 30.09.2008 je bila družba INGOR, d.o.o., & co., k.d., imetnik 549.556 delnic ali 3,9170 % vseh delnic izdajatelja družbe Gorenje d.d.
- Gorenje Notranja oprema je z nakupom kapitalskega deleža v družbi Radolad iz Kijeva in kasnejšo pogodbeno dogovorjeno dokapitalizacijo družbe pridobilo 70% lastniški delež v družbi ter jo preimenovalo v Gorenje kuhinje Kijev.
- Družba Istrabenz Gorenje, d.o.o. je na podlagi vplačila denarnega vložka v družbo ING Projekt, d.o.o., s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani, opr. št. Srg 2008/24505 z dne 3.7.2008, pridobila 50% delež v družbi. Z istim sklepom se je družba preimenovala v ISTRABENZ GORENJE PROJEKT, svetovanje, projektiranje, inženiring, d.o.o.
- Dne 22.7.2008 je bil končan postopek registracije družbe Gorenje Kazakhstan TOO. Družba je v 100% lastništvu družbe Gorenje Beteiligungsgesellschaft mbH.
- V skladu s sklepom nadzornega odbora z dne 16.07.2008 se je skupina Istrabenz Gorenje razširila z družbo BPC, d.o.o.
- S pogodbo o prodaji poslovnega deleža v družbi GORES, d.o.o., ki je bila podpisana dne 22.8.2008, je Gorenje, d.d. prodalo svoj 100% delež v družbi. S predmetno prodajo družba GORES, d.o.o. ni več znotraj Skupine Gorenje, prav tako pa tudi ne družbi Gorenje Imobilia d.o.o. in družba Gorenje Adria Nekretnine.

Pomembni dogodki po datumu priprave bilance stanja na dan 30.09.2008:

- Okrožno sodišče v Ljubljani je na podlagi sklepa skupščine družbe Gorenje projekt, d.o.o. z dne 18.9.2008, ki se nanaša na povečanje osnovnega kapitala družbe za 80.000,00 EUR, s sklepom z opr. št. Srg 2008/33566 z dne 8.10.2008, v sodni register vpisalo povečanje osnovnega kapitala družbe Gorenje projekt, d.o.o. z dosedanjih 7.500,00 EUR na 87.500,00 EUR.

Družbe Skupine Gorenje po stanju na dan 30.09.2008 so:

Družbe, delujoče v Sloveniji		Lastniški delež v %	Divizija
1.	Gorenje I.P.C., d.o.o., Velenje	100,00	GA
2.	Gorenje Tiki, d.o.o., Ljubljana	99,982	GA
3.	Gorenje GTI, d.o.o., Velenje	100,00	STO
4.	Gorenje Notranja oprema, d.o.o., Velenje	99,89	NO
5.	Gorenje Gostinstvo, d.o.o., Velenje	100,00	STO
6.	LINEA SP, d.o.o., Velenje	100,00	STO
7.	Energygor, d.o.o., Velenje	100,00	STO
8.	Kemis d.o.o., Radomlje	100,00	STO
9.	Gorenje Orodjarna, d.o.o., Velenje	100,00	GA
10.	ZEOS, d.o.o., Ljubljana	51,00	STO
11.	Istrabenz Gorenje, d.o.o., Nova Gorica	49,96	STO
12.	GEN-I, d.o.o., Krško	24,98	STO
13.	Istrabenz investicijski inženiring, d.o.o., Nova Gorica	49,96	STO
14.	Surovina, d.d., Maribor	51,00	STO
15.	RVT d.o.o., Maribor	51,00	STO
16.	INDOP, d.o.o., Šoštanj	100,00	STO
17.	ERICO, d.o.o., Velenje	51,00	STO
18.	Istrabenz Gorenje inženiring, d.o.o., Ljubljana	49,96	STO
19.	GORENJE PROJEKT, d.o.o., Ljubljana	100,00	STO
20.	GORENJE DESIGN STUDIO, d.o.o., Velenje	52,00	GA
21.	Vitales Nova Gorica, d.o.o., Nova Gorica	49,96	STO
22.	PUBLICUS, d.o.o., Ljubljana	51,00	STO
23.	Istrabenz Gorenje avtomatizacija procesov, d.o.o., Kisovec	49,96	STO
24.	Istrabenz Gorenje Projekt, d.o.o., Trbovlje	24,98	STO
25.	BPC, d.o.o., Solkan	49,96	STO

Družbe, delujoče v tujini		Lastniški delež v %	Divizija
26.	Gorenje Beteiligungsgesellschaft m.b.H., Avstrija	100,00	GA
27.	Gorenje Austria Handelsgesellschaft m.b.H., Avstrija	100,00	GA
28.	Gorenje Vertriebsgesellschaft m.b.H., Nemčija	100,00	GA
29.	Gorenje Körting Italia S.r.l., Italija	100,00	GA
30.	Gorenje France S.A.S., Francija	100,00	GA

Družbe, delujoče v tujini		Lastniški delež v %	Divizija
31.	Gorenje BELUX S.a.r.l., Belgija	100,00	GA
32.	Gorenje Espana, S.L., Španija	100,00	GA
33.	Gorenje UK Ltd., Velika Britanija	100,00	GA
34.	Gorenje Skandinavien A/S, Danska	100,00	GA
35.	Gorenje AB, Švedska	100,00	GA
36.	Gorenje OY, Finska	100,00	GA
37.	Gorenje AS, Norveška	100,00	GA
38.	OÜ Gorenje, Estonija	100,00	GA
39.	SIA Gorenje, Latvija	100,00	GA
40.	Gorenje spol. s r.o., Češka Republika	100,00	GA
41.	Gorenje real spol. s r.o., Češka Republika	100,00	GA
42.	Gorenje Slovakia s.r.o., Slovaška Republika	100,00	GA
43.	Gorenje Budapest Kft., Madžarska	100,00	GA
44.	Gorenje Polska Sp. z o.o., Poljska	100,00	GA
45.	Gorenje Bulgaria EOOD, Bolgarija	100,00	GA
46.	Gorenje Zagreb, d.o.o., Hrvaška	100,00	GA
47.	Gorenje Skopje, d.o.o., Makedonija	100,00	GA
48.	Gorenje Commerce, d.o.o., Bosna in Hercegovina	100,00	GA
49.	Gorenje, d.o.o., Srbija	100,00	GA
50.	Gorenje Podgorica, d.o.o., Črna gora	99,972	GA
51.	Gorenje Romania S.R.L., Romunija	100,00	GA
52.	Gorenje aparati za domačinstvo, d.o.o., Srbija	100,00	GA
53.	Mora Moravia s r.o., Češka Republika	100,00	GA
54.	Gorenje Küchen GmbH, Avstrija	99,60	NO
55.	Gorenje - kuchyně spol. s r.o., Češka Republika	99,60	NO
56.	Kemis-Termoclean, d.o.o., Hrvaška	100,00	STO
57.	Kemis BiH, d.o.o., Bosna in Hercegovina	100,00	STO
58.	Gorenje Invest, d.o.o., Srbija	100,00	GA
59.	Gorenje Gulf FZE, Združeni arabski emirati	100,00	GA
60.	Gorenje Tiki, d.o.o., Srbija	99,982	GA
61.	GEN-I, d.o.o., Hrvaška	24,98	STO
62.	Intrade energija, d.o.o., Bosna in Hercegovina	25,48	STO
63.	Vitales, d.o.o., Nova Bila, Bosna in Hercegovina	49,96	STO
64.	Gorenje Istanbul Ltd., Turčija	100,00	GA
65.	Sirovina, a.d., Srbija	44,12	STO
66.	Gorenje TOV, Ukrajina	100,00	GA
67.	Vitales, d.o.o., Bihać, Bosna in Hercegovina	24,98	STO
68.	GEN-I, d.o.o., Srbija	24,98	STO
69.	Vitales, d.o.o., Sokolac, Bosna in Hercegovina	24,98	STO
70.	ST Bana Neke, d.o.o., Srbija	100,00	STO
71.	GEN-I, Kft., Madžarska	24,98	STO
72.	Kemis d.o.o. Valjevo, Srbija	100,00	STO

Družbe, delujoče v tujini		Lastniški delež v %	Divizija
73.	Kemis - SRS d.o.o., Bosna in Hercegovina	100,00	STO
74.	ATAG Europe BV	100,00	GA
75.	ATAG Nederland BV	100,00	GA
76.	ATAG Belgie	100,00	GA
77.	ATAG Financiële Diensten B.V.	100,00	GA
78.	ATAG Financial Sevices B.V.	100,00	GA
79.	Intell Properties B.V.	100,00	GA
80.	ATAG Special Product N.V.	100,00	GA
81.	Gorenje Kazakhstan, TOO	100,00	GA
82.	Gorenje kuhinje, d.o.o., Ukrajina	70,00	NO

Divizija GA – divizija gospodinjskih aparatov;

Divizija NO – divizija notranje opreme;

Divizija STO – divizija trgovine in storitev.

Družba Gorenje, d.d., ima v okviru svojega delovanja v tujini organizirana tudi naslednja **predstavništva**, preko katerih izvaja poslovne aktivnosti na nekaterih tujih trgih:

Predstavništva v tujini	
1.	Moskva, Ruska federacija
2.	Krasnojarsk, Ruska federacija
3.	Kijev, Ukrajina
4.	Atene, Grčija
5.	Shanghai, Kitajska
6.	Almaty, Kazahstan

1.3. Organi upravljanja in vodenja

Uprava družbe Gorenje, d.d.

- Franc Bobinac, predsednik Uprave,
- Franc Košec, član Uprave, odgovoren za področje razvoja in kakovosti,
- Mirjana Dimc Perko, članica Uprave, odgovorna za področje financ in ekonomike,
- Uroš Marolt, član Uprave odgovoren za področje trženja in prodaje,
- Branko Apat, član Uprave odgovoren za področje komplementarnih programov, nabave in logistike
- Drago Bahun, član Uprave, odgovoren za področje organizacije, kadrov in delavski direktor.
- Philip Alexander Sluiter, član uprave odgovoren za področje Beneluksa, dopolnilni program in blagovno znamko ATAG.

Uprava družbe je nastopila petletni mandat 18.7.2008, razen Philipa Alexandra Sluiterja, ki je bil imenovan v upravo 26.8.2008. Uprava je v obdobju do 18.7.2008 delovala v sestavi: Franjo Bobinac, Franc Košec in Drago Bahun, ki so prejšnji mandat nastopili 18.7.2003, Mirjana Dimc Perko, ki je mandat nastopila 1.1.2006 in Uroš Marolt ter Branko Apat, ki sta mandat nastopila 17.9.2007.

Nadzorni svet krovne družbe Gorenje, d.d.

Predstavniki kapitala

- Jože Zagožen, predsednik,
- Peter Ješovnik, član,
- Milan Podpečan, član,
- Andrej Presečnik, član
- Gregor Sluga, član.

Predstavniki zaposlenih

- Ivan Atelšek, podpredsednik,
- Peter Kobal, član,
- Drago Krenker, član,
- Krešimir Martinjak, član,
- Jurij Slemenik, član.

Nadzorni svet je bil imenovan za obdobje štirih let; mandat, ki jim poteče 17.07.2010, so nastopili 18.07.2006.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1. Gospodarske razmere

Svet:

- Celotno svetovno gospodarstvo je pod vplivom neugodnih učinkov okrepljenih in dolgotrajnih pretresov na finančnih trgih. **Gospodarska rast** v ZDA je bila v začetku leta nad pričakovanji, v zadnjih mesecih se težave na nepremičninskem in tudi na finančnih trgih drastično zaostrejejo. Predvsem slednje predstavlja največje tveganje za gospodarsko rast, kljub poizkusom ameriških oblasti zagotoviti normalno delovanje trgov.
- Cene **surovin**, katerih dinamika rasti se je v zadnjih mesecih leta 2007 umirila, so se v polletju letošnjega leta ponovno znatno okrepile do dosega zgodovinskega vrha v juliju in postopnega ohlajanja v tretjem četrtletju. Cene bakra in aluminija so poskočile tudi zaradi izpadov proizvodnje na Kitajskem, v Čilu in v Južni Afriki, kar je znižalo zaloge pri proizvajalcih in tako negativno vplivalo na dogajanja na svetovnih surovinskih borzah. Na svetovnih **jeklarskih trgih** je od lanskega oktobra opaziti močan trend splošne rasti cen, predvsem zaradi podražitve surovin, ki pa v zadnjih dveh mesecih že kaže padanje cen jeklene pločevine v Aziji, medtem, ko v Evropi še vedno ostajajo na visokih cenovnih ravneh.
- Povprečna cena nafte je v prvih osmih mesecih letos znašala 112,35 USD za sod. Do julija letos je cena strmo naraščala, dosegla vrh v juliju, do konca leta pa naj bi se ustalila na 110 USD za sod⁴. Podobno kot v zadnjih dveh mesecih bo pritisk na znižanje cene predstavljala pričakovana nižja rast povpraševanja po nafti, ki je posledica poslabšanih napovedi glede gospodarske aktivnosti v prihodnjih mesecih.

⁴ Vir: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2008 UMAR, str.9 (01.10.2008)
www.gorenje.com

Evropska unija:

- V drugem četrtletju je bila **gospodarska rast** v evro območju prvič po ustanovitvi negativna, kar je deloma posledica visoke rasti v prvem četrtletju; na medletni ravni se je rast BDP upočasnila z 2,1 na 1,4 odstotka. Glavna dejavnika upočasnitve sta bila zasebna potrošnja, na katero je negativno vplivala visoka inflacija in investicije, predvsem znižanje rasti pri gradbenih investicijah. Po negativni gospodarski rasti v drugem četrtletju je Evropska komisija septembra znižala napoved rasti na 1,3 odstotka. V primeru, da se bodo uresničila tveganja, povezana s posledicami finančne krize, bo po mnenju Komisije rast letos še nižja.
- **Inflacijska rast** za evro območje naj bi v letu 2008 dosegla 3,6 odstotka, avgusta je bila 3,8 odstotka. Osnovni razlogi za takšno gibanje inflacije so višje cene nafte, hrane, transporta in stanovanj.
- **Razmerje med dolarjem in evrom** se je postopoma povečalo in doseglo v juliju razmerje 1,6038 dolarja za evro, v septembru pa 1,4076 ali 3,5 odstotkov več kot je bilo razmerje v začetku leta. Močan euro je tako na eni strani proizvajalcem omogočil delno stabiliziranje nabavnih cen nafte in ostalih surovin ter nekaterim uvoznikom pocenil poslovanje, vendar je obenem izvozno orientiranim podjetjem močno poslabšal pogoje poslovanja na dolarskem tržišču.
- Potem, ko se v predhodnih dveh mesecih vrednost 3-mesečnega EURIBOR-ja ni bistveno spreminjala, so se septembra razmere na euro medbančnem trgu ponovno zaostrole. Povprečna mesečna vrednost 3-mesečnega EURIBOR-ja je bila zadnji dan septembra 5,28 odstotkov. ECB je v tako prvič po petih letih v začetku oktobra znižala vse obrestne mere. Neposredne posledice finančne krize so naraščanje nezaupanja med finančnimi subjekti, poslabšanje pogojev financiranja in manjša razpoložljivost posojil.

Slovenija:

- **Gospodarska rast** se umirja, vendar bo ostala na razmeroma visoki ravni - 4,8 odstotkov, kar je predvsem posledica postopnega ohlajanja mednarodne konjunktore, ki se bo odražala na nižjih rasteh izvoza in investicij⁵. Še vedno pa to ostajata ključna dejavnika gospodarske rasti.
- **Inflacija** se je v zadnjih dveh mesecih pričela umirjati. Po deflaciji v avgustu je raven cen življenjskih potrebščin septembra v povprečju ostala nespremenjena ob izrazitih sezonskih nihanjih v nekaterih cenovnih skupinah. Povprečna stopnja inflacije je v tem obdobju 6,4 odstotkov, kar je za 0,2 odstotne točke manj kot v polletju. Umirjanje je hitrejše kot v celotnem evrskem območju in je posledica močnejšega vpliva cen surovin na domačo inflacijo v primerjavi z ostalimi državami EMU. K umirjanju inflacijskih pritiskov v prihodnjih mesecih bo po pričakovanjih UMAR-ja prispevalo umirjanje gospodarske rasti, na drugi strani pa bi lahko hitrejša rast plač in s tem povezani višji stroški dela zniževanje inflacije pomembno upočasnili.
- Medletna rast **izvoza** je počasnejša od rasti uvoza, kar je posledica umirjanja tujega povpraševanja in višje rasti uvoznih od izvoznih cen. Nominalni obseg blagovne menjave je avgusta na medletni ravni upadel.

Trg gospodinjskih aparatov:

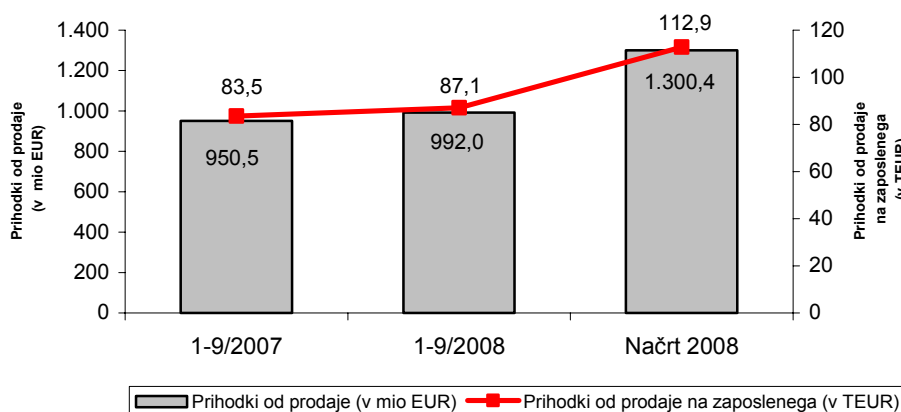
- Na zahodnoevropskih tržiščih, ki so beležila upad tako količinsko kot tudi vrednostno, se je količinsko najbolj povečala prodaja pomivalnih strojev, sušilnih strojev in pralnih strojev. Količinsko je najbolj upadla prodaja zamrzovalnikov, nap in hladilnikov. K znižanju povprečnih cen na zahodnoevropskih tržiščih je največ prispevala Velika Britanija predvsem zaradi nihanja tečaja.

⁵ Vir: Ekonomsko ogledalo št. 8-9/2008, UMAR str. 3

- Glede na hitrejšo **rast vzhodnoevropskih trgov** v primerjavi z zahodnoevropskimi, se je v tem obdobju nadaljeval trend krepitve omenjenih trgov, ki pa za naslednje mesece že kaže rahel preobrat navzdol.
- Rast tržnih deležev azijskih proizvajalcev gospodinjskih aparatov se je začasno ustavila oziroma so tržni deleži nekoliko upadli, predvsem v zahodni Evropi. Odgovor evropskih proizvajalcev so poleg krepitve konkurenčnosti v prodaji predvsem izvajanje aktivnosti za povečanje učinkovitosti in uspešnosti poslovanja z racionalizacijami poslovanja, tudi s selitvijo proizvodnje na področja nižjih stroškov poslovanja (vzhod).
- Globalno se torej tudi v letošnjem letu nadaljuje trend **zniževanja prodajnih cen izdelkov**, predvsem zaradi agresivne ponudbe proizvajalcev iz azijskih držav in Turčije ter konkurenčnega boja velikih globalnih trgovcev.

2.2. Prodaja in tržni položaj

- V obdobju januar – september 2008 smo v Skupini Gorenje dosegli **992,0 mio EUR** konsolidiranih prihodkov od prodaje, kar je za **4,4, odstotkov** več kot v enakem obdobju preteklega leta in pomeni **76,3 odstotno** doseganje načrtovanih vrednosti konsolidiranih prihodkov na letni ravni.
- V pripravo konsolidiranih izkazov Skupine Gorenje je od 01.07.2008 vključena prevzeta družba ATAG Europe B.V. Doseženi prihodki družbe ATAG Europe B.V. so znašali v obdobju julij – september letošnjega leta 34,0 mio EUR.

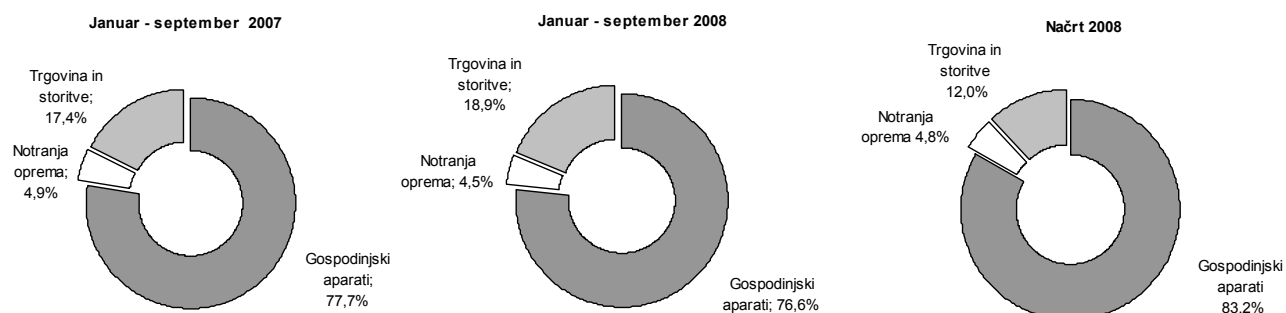
Prodaja po divizijah

Poslovanje družb Skupine Gorenje združujemo v skladu s poslovno organiziranostjo Skupine v tri divizije:

- v divizijo gospodinjskih aparatov,
- v divizijo notranje opreme,
- v divizijo trgovine in storitev.

Struktura konsolidiranih prihodkov od prodaje po divizijah v TEUR

Divizija	Jan – sep 2007	Načrt 2008	Jan – sep 2008	2008/ N08	2008/ 07
Gospodinjiski aparati	738.441	1.081.514	759.569	70,2	102,9
Notranja oprema	46.417	61.994	44.969	72,5	96,9
Trgovina in storitve	165.621	156.844	187.488	119,5	113,2
Konsolidirani prihodki	950.479	1.300.352	992.026	76,3	104,4

2.2.1. Prodaja divizije gospodinjiskih aparatov

- **Divizija gospodinjiskih aparatov** je v obdobju januar - september leta 2008 dosegla **759.569 TEUR** konsolidiranih prihodkov od prodaje, kar predstavlja **76,6 odstotni delež** v strukturi celotne konsolidirane prodaje Skupine. Zaradi značilne močnejše dinamike obsega prodaje divizije gospodinjiskih aparatov v zadnjih mesecih leta, ter vključitve prevzete družbe ATAG Europe B.V. ocenjujemo, da se bo delež prodaje divizije približal načrtovanemu deležu v strukturi celotne konsolidirane prodaje.

2.2.1.1. Prodaja družbe Gorenje, d.d.

- V prvih devetih mesecih je družba Gorenje, d.d., dosegla **564.966 TEUR prihodkov od prodaje**, kar pomeni **65,1 odstotno doseganje** letnega načrta oziroma 6,3 odstotka manj kot v primerljivem obdobju lanskega leta.
- **400.471 TEUR (70,9 odstotni delež)** prihodkov od prodaje se nanaša na prodajo gospodinjiskih aparatov in predstavlja 7,5 odstotkov manj glede na enako obdobje preteklega leta. Osnovni razlog znižanju obsega prodaje je posvečanje pozornosti boljši prodajni strukturi aparatov in znižanje obsega prodaje izdelkov s slabšo dobičkonosnostjo. Dodatni razlog je ohlajanje gospodarstev in padec povpraševanja po izdelkih široke potrošnje v nekaterih državah Zahodne Evrope (Velika Britanija, Italija, Španija ...).

2.2.1.1.1. Prodaja programov gospodinjiskih aparatov lastne proizvodnje

- Skoraj 96 odstotkov celotne prodaje velikih gospodinjiskih aparatov krovne družbe smo izvozili na trge izven Slovenije; največ v Rusijo, Nemčijo, Ukrajino, Francijo, Srbijo in Hrvaško.

- Program Kuhalnih aparatov ostaja v strukturi prodaje krovne družbe najmočnejši program. V prvih devetih mesecih smo vrednostno prodali za 2,0 odstotka več aparatov kot v primerljivem obdobju lanskega leta, pri 1,9 % nižjem količinskem obsegu prodaje.
- Drugi najpomembnejši program je program Hladilno-zamrzovalnih aparatov, sledi mu program Pralno-sušilnih aparatov. Programa hladilno-zamrzovalnih in Pralno-sušilnih aparatov sta v devetih mesecih dosegla nižjo količinsko in vrednostno raven prodaje kot v primerljivem obdobju preteklega leta. Pri programu pralno pomivalne tehnike smo namenili veliko pozornost prodajni strukturi aparatov z boljšo dobičkonosnostjo. Pri programu Hladilno-zamrzovalnih aparatov je na nižji obseg prodaje krovne družbe vplival prenos proizvodnje aparatov v tovarno v Valjevu in ostra svetovna konkurenca na tem segmentu prodaje.
- Vrednostni obseg neposredne prodaje kupcem gospodinjskih aparatov krovne družbe znaša **177.311 TEUR** in pomeni **44,3 odstotni delež** v strukturi prodaje gospodinjskih aparatov krovne družbe.

2.2.1.1.2. Prodaja ostalih programov

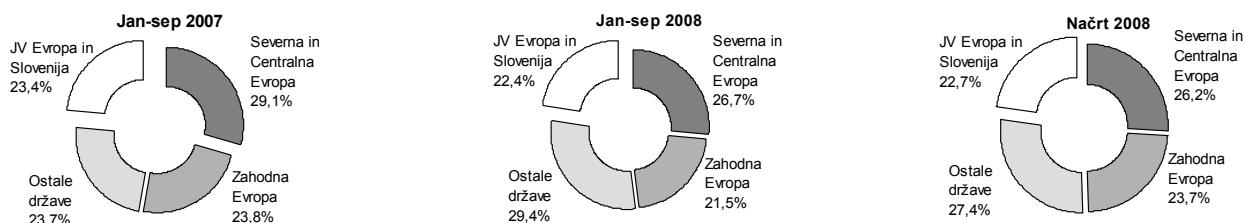
- Doseganje načrta prodaje dokupnega programa je 74,4%. Največ prodaje smo dosegli v Sloveniji, Srbiji, Ukrajini, Hrvaški in BiH. Najvišje rasti dosegamo s prodajo mikrovalovnih pečic, malih gospodinjskih aparatov in sesalnikov.
- Rast prodaje dopolnilnega⁶ programa je ugodna na vseh tržnih področjih. Doseganje načrta je v mejah načrtovanih vrednosti, nekoliko zaostaja samo prodaja Zahodne Evrope.
- Prodaja kuhalnih aparatov Mora preko krovne družbe poteka v skladu z letno dinamiko načrtovanih aktivnosti prodaje, medtem ko prodaja hladilno-zamrzovalnih aparatov iz Valjeva zaradi spremembe načina poslovanja ni primerljiva z načrtovanimi vrednostmi.
- Na področju energetike smo obseg prodaje dosegli s prodajo premoga, s prodajo blaga in storitev Termoelektrarni Šoštanj in s projektom Hidroelektrarne Avče. Pri tem projektu je prišlo do zamude pri izvedbi poslov, kar lahko vpliva na načrtovano dinamiko realizacije.
- Glavnina prihodkov od prodaje področja ekologije v okviru krovne družbe je bila dosežena s sanacijo gudronske jame v Pesniškem dvoru. Vzporedno tečejo tudi priprave na pridobitev novih projektov v Sloveniji in Jugovzhodni Evropi.
- Prihodki od prodaje programa Indop so bili doseženi z realizacijo projektov za tovarni kamene volne v Rusiji in Sibiriji, z dokončanjem visokoregalnega skladišča Alples, d.o.o., Železniki, ter z izdelavo orodij za Gorenje in Frimo iz Nemčije.
- Prodaja računalniške opreme programa Point je manj ugodna, kar je posledica recesije tudi na tem področju prodaje. Poleg prodaje računalniške opreme so aktivnosti programa usmerjene na projekte elektronskega upravljanja gospodinjskih aparatov.
- V oktobru 2007 smo ustanovili oddelek Projektni inženiring. Poslanstvo oddelka je povezati izdelke in storitve Skupine Gorenje v enovito storitev, ki jo bomo v prvi fazi ponudili nepremičninskemu trgu Slovenije, v nadaljnjih fazah razvoja dejavnosti pa tudi na tujih trgih. V tem času smo se posvečali pripravi projektov in razgovorom s potencialnimi investitorji.

⁶ Izdelki izven lastne proizvodnje gospodinjskih aparatov, ki neposredno dopolnjujejo osnovne tri proizvodne programe.

- Doseganje načrta prodaje Programa Servis je v okviru načrtovanih ciljev. Na področju krepitve integralne vloge funkcije servisiranja v Skupini Gorenje razvijamo odnose s servisnimi mrežami v tujini in permanentno izobražujemo nosilce dejavnosti v teh mrežah.
- Prodaja materiala je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta nižja, kar je posledica znižane oskrbe tovarne hladilno-zamrzovalnih aparatov v Valjevu z materiali iz Velenja (preusmeritev na neposredne materialne vire).

2.2.1.1.3. Prodaja po geografskih področjih

- Prodaja po geografskih področjih je glede na načrtovano gibanje različna po posameznih trgih, kar je posledica nadaljevanja recesije na prodajnih trgih gospodinjskih aparatov v večini razvitih evropskih državah in rasti gospodarstev predvsem na vzhodno evropskih trgih.
- Z vidika obsega prodaje smo v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta **najhitreje rasli** na tržnem področju ostalih držav, ki vključuje države Vzhodne Evrope, ki niso vključene v tržno področje I (Rusijo, Ukrajino, Romunijo), prekomorske države in države v razvoju. Sledijo tržna področja Severne in Centralne Evropa, Jugovzhodna Evropa s Slovenijo, medtem, ko je tržno področje Zahodna Evropa v rahlem zaostajanju.

Geografski vidik prodaje – količinska struktura prodaje po tržnih področjih programov KA, PPA, HZA

Tržno področje I - Severna in centralna Evropa

- Kljub zaostrenim razmeram na tržiščih Severne in centralne Evrope smo uspeli na trgih Avstrije, Slovaške in Češke povečati obseg prodaje. Trgi Poljske, Madžarske in Nemčija pa beležijo rahel upad prodaje predvsem zaradi zaostrenih tržnih razmer, padanja kupne moči prebivalstva in na nekaterih segmentih izdelkov (predvsem hladilniki in pralni stroji) tudi cenovna nekonkurenčnost.
- V Nemčiji, nosilni državi tega področja, je obseg prodaje nižji od pričakovanega zaradi slabitve kupne moči prebivalstva, povzročene s podražitvami energije, hrane in nafte. Avstrija je po lanskoletni splošni slabitvi trga gospodinjskih aparatov uspela povečati rast prodaje segmenta vgradnih aparatov in postopoma na trg uvajamo tudi novo generacijo kuhalnih aparatov.
- V državah Vzhodne Evrope je prodaja v skoraj vseh državah v skladu z načrtovanimi cilji; še zlasti na Slovaškem, kar je verjetno posledica strahu prebivalstva pred podražitvami dobrin ob prevzemu evra. Poljska se z novimi skladiščnimi prostori in opremljanjem prodajnega salona pripravlja na promocijo nove generacije kuhalnih aparatov, kar naj bi pripomoglo k rasti prodaje na tem trgu. Pozitivni trendi se že kažejo v tretjem kvartalu letošnjega leta. Madžarska je od držav tega področja v najtežji situaciji, saj se padanje trga iz leta 2007 še kar nadaljuje, kar posledično pomeni nedoseganje načrtovanih ciljev prodaje.

Tržno področje II - Zahodna Evropa

- Trendi negativne potrošniške klime, rastočih cen na področju osnovnih dobrin ter omejevanja možnosti dostopa do virov financiranja se nadaljujejo na večjem delu tržišč zahodne Evrope. Naštete okoliščine in padanje cen nepremičnin negativno vplivajo na nakup investicijskih dobrin in s tem tudi gospodinjskih aparatov.
- Na trgih jugozahodne Evrope, še posebej Španije in Italije, je čutiti vplive finančne krize ter izrazito nazadovanje stanovanjske gradnje. V Franciji dosegamo načrtovane cilje obsega in nadaljujemo selektivno zniževanje prodaje osnovnih aparatov v korist višje cenovno umeščenih aparatov. Tržišča jugovzhodnega Sredozemlja, Grčija, Ciper in Turčija glede na pretekla obdobja ohranjajo pridobljene obsege in kakovost prodaje.
- V Veliki Britaniji je padec prodaje in dohodkovnosti posledica močnega padca GBP glede na EUR in depresivnosti trga. Na skandinavskih in baltskih trgih je prav tako prisotna slabša gospodarska situacija, kar posledično pomeni tudi slabšanje prodaje gospodinjskih aparatov in nedoseganje načrtovanih ciljev prodaje.

Tržno področje III – Ostale države

- Na trgih Rusije in Ukrajine smo v tem obdobju dosegli najvišje stopnje rasti. Trg Ukrajine se je sicer po zelo ugodnih trendih prodaje, doseženih v začetku leta, nekoliko umiril predvsem zaradi plačilne nediscipline in carinskih ukrepov. V letošnjem letu se umirja tudi trg Bolgarije, ki ohranja obseg prodaje, dosežen v preteklem letu.
- Na gibanje prodaje v prekomorskih državah že celotno leto vpliva slabitev ameriškega dolarja, recesija na ameriškem trgu in slabšanje plačilne sposobnosti avstralskih kupcev. Zaradi vsega navedenega je tudi dobičkonosnost poslov v teh državah manj ugodna, ki pa se s krepitvijo ameriškega dolarja glede na evro izboljšuje.
- Prodaja na trge Bližnjega vzhoda raste, zlasti v Iranu in Izraelu, vendar so še vedno prisotna plačilna tveganja.

Tržno področje IV - Jugovzhodna Evropa in Slovenija

- Prodaja na trgih tega področja zaostaja za načrtovanimi cilji, kar je predvsem posledica aktualnih gospodarskih in političnih razmer; nizke kupne moči prebivalstva, visoke nezaposlenosti in nadaljevanja pritiskov konkurence.
- V Srbiji se je dobra prodaja iz preteklega leta nadaljevala tudi v letošnje leto; tako so bili doseženi rezultati prodaje nad načrtovano dinamiko. Pozitivno je na gibanje obsega prodaje vplivalo odprtje osmih novih prodajnih salonov, kjer prodajamo celoten nabor izdelkov Skupine Gorenje. S tem še dodatno povečujemo prepoznavnost in moč blagovne znamke Gorenje na tem tržišču.
- Prodaja na Hrvaškem zaostaja za načrtovanim obsegom prodaje predvsem zaradi trenutnih gospodarskih razmer na trgu (nizka kupna moč in zadolževanje prebivalstva, uvedba WEEE). Pristopili smo k prestrukturiranju poslovanja na tem trgu, intenzivirali pospeševanje prodaje in obdelavo trga. Rezultati prodaje v BiH so sicer trenutno nekoliko pod načrtovanimi cilji, kar je delno tudi posledica obdavčitve izdelkov Gorenja, za razliko od nekaterih konkurentov, ki uvažajo izdelke brez carin in s tem dosegajo cenovno boljšo konkurenčnost.

- V Sloveniji smo z rezultati prodaje zadovoljni, še posebno na segmentu pralnih in sušilnih aparatov. Uspešnost prodaje je med drugim tudi posledica intenzivnih promocijskih aktivnosti, ki so se izvajale v tem obdobju.

2.2.2. Prodaja ostalih divizij

- **Ostale divizije** so dosegle **23,4 odstotni delež** konsolidiranih prihodkov od prodaje, in sicer divizija notranje opreme 4,5 odstotkov in divizija trgovine in storitev 18,9 odstotkov. Načrtovani delež pomembno presega divizija trgovine in storitev (za 6,9 odstotnih točk), medtem ko je divizija notranje opreme nekoliko pod načrtovanim deležem.
- Divizija trgovine in storitev presega načrtovani delež predvsem zaradi višjih prihodkov družbe GEN-I, d.o.o., ki dosega v devetih mesecih leta pomemben delež letnega načrta prihodkov.

2.3. Nabava

Svetovno gospodarstvo je po ugodnem začetku leta, pričelo v tretjem četrtletju leta, stagnirati in se soočati z vse bolj izrazitimi tveganji upočasnitve rasti in recesije. Kljub temu so cene surovin do sredine julija dosegale izredne stopnje rasti. Nadaljevalo se je močno povpraševanje hitro rastočih trgov (Azija, Srednji vzhod, Latinska Amerika), ki so zaenkrat uspele nadomestiti vplive upočasnjevanja razvitih ekonomij. Finančna tveganja, strah pred recesijo in bistvena okrepitev ameriškega dolarja so privedli do padca cen surovin na svetovnih blagovnih trgih v tretjem četrtletju letošnjega leta.. V odsotnosti finančnih skladov in špekulantov so se cene surovin na blagovnih trgih približale osnovnim dejavnikom ponudbe in povpraševanja.

Cene surove nafte so v prvem polletju poskočile za rekordnih 49 odstotkov in dosegle v juliju zgodovinski vrh 147,5 dolarja za sod. Podražitve nafte so zvišale stroške poslovanja v vseh industrijskih sektorjih, od pridobivanja in predelave naravnih virov, preko transporta do višjih vstopnih stroškov surovin v **verigi bazne petrokemije in plastike**. Plastični granulati so se v tem obdobju podražili od 13 do 21 odstotkov.

Na svetovnih **jeklarskih trgih** je od lanskega oktobra opaziti močan trend splošne rasti cen, predvsem zaradi podražitve železove rude, premoga za koksiranje, železovega odpada in dražje energije. Pločevina se je najbolj podražila v Aziji, Severni Ameriki, medtem ko so v Evropi jeklarji pričeli dvigovati cene v februarju. Konec junija je cena jeklene pločevine dosegla zgodovinsko rast, saj je dosegla 50 odstotno podražitev glede na konec leta 2007, v avgustu in septembru pa so cene v nekaterih svetovnih regijah pričele padati.

Barvne kovine: v začetku leta sta se podražila baker za 28,0 odstotka in aluminij za 29,0 %, medtem, ko sta se nikelj (-18%) in cink (-18,4%) pocenila. Razlogi so bili v izpadu proizvodnje v Čilu in Južni Ameriki, kar je znižalo zaloge na borzah in vzpodbudilo špekulacije. V tretjem četrtletju pa se je postopoma trend obrnil navzdol tako, da so bile cene konec septembra glede na začetek leta naslednje: baker (- 4,4 odstotka), aluminij (-1,4 odstotka), nikelj (- 40,7 odstotkov) in cink (- 30,5 odstotkov). Razlike izhajajo iz neenakih razmer osnovnih tržnih dejavnikov: ponudba, zaloge in povpraševanje.

Na gibanje in spremenljivost cen surovin so vplivala tudi **valutna razmerja**, predvsem nihanja vrednosti ameriškega dolarja do drugih valut. Podcenjen dolar je bil do sredine julija ključni dejavnik dviga cen surovin, ki so na blagovnih borzah izražene v dolarjih. Naložbe v surovine so bile v prvem polletju najboljša zaščita pred padanjem vrednosti dolarja in inflacijo, istočasno pa je šibek dolar pocenil surovine in s tem zviševal povpraševanje. Šibki ekonomski podatki in znaki recesije tudi zunaj ZDA, zlasti v Evropi, v Veliki Britaniji in na Japonskem ter višje

obrestne mere v Evropi so povzročili preobrat sedemletnega trenda padanja vrednosti dolarja. Dolar se je do konca septembra v razmerju do evra okrepil na raven 1,4076 ali za 3,5 odstotke v primerjavi z začetkom leta (€/€ 1,4585). Podražitev dolarja je posledično znižala dolarske cene surovin na svetovnih blagovnih trgih.

Zaradi nepredvidljivosti surovinskih trgov, opisanih razlogov in s ciljem obvladovanja tveganj pri oskrbi z materiali nadaljujemo z:

- **zmanjševanjem vpliva rasti cen** surovin in materialov na osnovi dolgoročnih partnerstev in zagotavljanja novih nabavnih virov,
- **nadaljevanjem nabavnih aktivnosti in osvajanjem nakupov materialov** na globalni ravni (Daljna Azija, Vzhodna Evropa, JV Evropa);
- **zmanjševanjem tveganj rasti cen** surovin s fiksiranjem terminskih zakupov surovin pri dobaviteljih po najugodnejših kotacijah in izvedenimi finančnimi instrumenti na nekatere surovine;
- **zniževanjem vezave zalog osnovnih materialov.**

2.4. Proizvodnja

- **Skupina Gorenje** je v opazovanem obdobju proizvedla **2.607.023 kosov** velikih gospodinjskih aparatov, kar predstavlja **67,7 odstotno** doseganje letnega načrta in **8,7 odstotkov** manj kot v primerljivem obdobju preteklega leta. V krovni družbi smo s proizvodnjo **2.006.683 kosov** velikih gospodinjskih aparatov dosegli **66,5 odstotkov** letnega načrta pri **9,8 odstotkov nižjem** obsegu proizvodnje kot v primerljivem obdobju lanskega leta. Češka družba Mora Moravia, a.s., je v tem obdobju proizvedla **315.974 kosov** kuhalnih aparatov, kar je za **7,7 odstotka** več kot v primerljivem obdobju preteklega leta. Obseg proizvodnje Gorenja AD, d.o.o., Valjevo, pa je znašal **284.366 kosov**, kar je **16,2 odstotka manj** kot v primerljivem obdobju leta 2007. Proizvodnja odvisne družbe AD Valjevo je bila v tretjem četrtletju letošnjega leta višja od proizvodnje v primerljivem četrtletju lanskega leta. Tudi napovedi do konca leta kažejo pozitivne trende.
- Nižji obseg proizvodnje je posledica izboljševanja prodajne strukture aparatov, kar posledično pomeni tudi izboljšanje dobičkonosnosti posameznih proizvodnih programov, delno pa je posledica gospodarske krize, ki postopoma zajema tudi trge gospodinjskih aparatov.

2.5. Razvoj

Najpomembnejši dosežki na področju razvoja izdelkov v tem obdobju so bili:

- zaključevanje razvoja nove generacije vgradnih kuhališč, pečic in samostojnih štedilnikov 600 ter pričetek izvajanja redne proizvodnje za nekatere aparate nove generacije
- zaključevanje razvoja nove generacije programa štedilnikov 500 v Mori,
- zaključek projekta pralnih strojev s spremembami čelne plošče s pripadajočimi elementi, filtra in svetlobnega prikazovalnika,
- zaključek projekta kondenzacijskega sušilnika perila s porabo energije v razredu B z izvajanjem redne proizvodnje aparatov,

- zaključek projekta in redna proizvodnja plitkega pralnega stroja s plitkim rezervoarjem s polnilnim ventilom,
- pričetek redne proizvodnje iz projekta nove generacije hladilno zamrzovalnih aparatov Eurocombi in Ora Ito 2. faze,
- nadaljevanje aktivnosti razvoja hladilno zamrzovalnih aparatov ostalih tipov.

2.6. Naložbe

2.6.1. Naložbe Skupine Gorenje

- V Skupini Gorenje smo, v obdobju januar - september letošnjega leta, za naložbe v neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva porabili **48.306 TEUR**, kar pomeni **72,0 odstotkov načrtovanih sredstev** za leto 2008.

Pregled naložb po vrstah

V TEUR	Načrt 2008	Jan – sep 2008	2008/ N08
Zemljišča	557	1.141	204,8
Zgradbe	18.519	15.382	83,1
Tehnična oprema	38.488	23.665	61,5
Oprema za opremljanje prostorov	1.825	915	50,1
Motorna vozila	3.426	4.027	117,5
Strojna računalniška oprema	1.767	760	43,0
Programska računalniška oprema	764	563	73,7
Naložbe v neopredmetena sredstva	1.720	1.853	107,7
Skupaj	67.066	48.306	72,0

- Največ naložb v višini **39.794 TEUR**, kar pomeni **78,1 odstotek letnega načrta**, je bilo realiziranih v diviziji gospodinjskih aparatov; pretežni del (v višini 22.651 TEUR) v krovni družbi. Ostale naložbe se pretežno nanašajo na družbi Gorenje Invest, d.o.o., Beograd, v višini 5.358 TEUR (izgradnja poslovnega centra v Novem Beogradu) in Gorenje Polska, Sp.z o.o., v višini 3.843 TEUR (izgradnja skladišča in poslovnih prostorov).

Pregled naložb po divizijah

V TEUR	Načrt 2008	Jan – sep 2008	2008/ N08
Gospodinjski aparati	50.944	39.794	78,1
Notranja oprema	1.708	1.150	67,3
Trgovina in storitve	14.414	7.362	51,1
Skupaj	67.066	48.306	72,0

- V diviziji notranje opreme z doseženimi naložbami v višini **1.150 TEUR** dosegajo **67,3 odstotke načrtovanih** vrednosti. Pretežni del naložb v višini 896 TEUR se nanaša na družbo Notranja oprema, d.o.o.
- V diviziji trgovine in storitev so bile dosežene naložbe v višini **7.362 TEUR**, kar pomeni **51,1 odstotek letnega načrta**. Pretežni del naložb je bil realiziran v družbah Surovina, d.d., Maribor, Kemis, d.o.o., Radomlje in Vitales, d.o.o., Nova Bila.

2.6.2. Naložbe krovne družbe

Investicijska dejavnost krovne družbe je bila v tem obdobju usmerjena v:

- nakupe tehnološke in programske računalniške opreme,
- zaključek projekta nove generacije hladilno zamrzovalnih aparatov širine 540 mm,
- nakup tehnološke opreme in orodij za projekt samostojnih štedilnikov 600, vgradnih pečic in novih kuhalnih plošč,
- zamenjavo iztrošenih logističnih sredstev
- realizacijo manjših naložb v programsko in tehnološko posodobitev proizvodnje.

2.7. Upravljanje kakovosti

Po posameznih proizvodnih programih so bili doseženi naslednji cilji kakovosti:

- **Kuhalni aparati**
Kakovostno število, ki izraža izhodno kakovost izdelkov, se giblje v smeri načrtovanega cilja za letošnje leto. Delež popravil sledi zastavljenemu cilju, število reklamacij na trgu je nizko. V odvisni družbi Mora Mora, a.s., se kakovostno število približuje načrtovanemu cilju, delež popravil je malce nad načrtovanim ciljem, število reklamacij na trgu je nizko.
- **Hladilno zamrzovalni aparati**
Kakovostno število se v tem obdobju giblje v smeri načrtovanega cilja za letošnje leto. Delež popravil je rahlo nad zastavljenim ciljem, število reklamacij na trgu je nizko. V odvisni družbi in Valjevu sta kakovostno število in delež popravil malo nad zastavljenim ciljem.
- **Pralno pomivalni aparati**
Kakovostno število in delež popravil sta v skladu z načrtovanimi cilji, število reklamacij je v upadanju in pod načrtovanim ciljem.

2.8. Informatika

- Področje informatike je nadaljevalo s širitvijo in nadgradnjo informacijskega sistema in v tem obdobju uspešno uvedlo SAP v družbe Mora Moravia s.r.o., Češka, Gorenje Podgorica, d.o.o., Črna Gora, Gorenje Budapest Kft, Madžarska, Gorenje Slovakia s.r.o., Slovaška, Gorenje gospodinjski aparati DOOEL, Makedonija, Gorenje Design Studio, Slovenija, Indop,d.o.o., Slovenija, v programu Indop krovne družbe in TIKI Ljubljana.
- Zaključili smo z aktivnostmi pri vzpostavitvi modulov za področje vzdrževanja, projektnega sistema, nadaljevali z nadgradnjo poročilnega sistema v podatkovnih skladiščih, pripravo poslovnih načrtov za uvedbo informacijskega sistema SAP v odvisnih družbah in pričeli s pripravo prototipa za projekt prenove procesa načrtovanja v Skupini Gorenje.
- Med ostalimi večjimi projekti področja je potrebno omeniti novo aplikacijo za zajemanje podatkov o servisnih posegih, nadaljnje širjenje projektov elektronskega poslovanja, izdelavo spletne aplikacije za načrtovanje odprem na trgih Rusije in Ukrajine, izdelavo podpore poslovanju v konsignacijskem skladišču, prehod na cenejše komunikacijske povezave in izdelali dolgoročnejšo vizijo delovanja servisa za podporo uporabnikom.

2.9. Finančno upravljanje

2.9.1. Finančne naložbe

2.9.1.1. Finančne naložbe Skupine Gorenje

- Obseg finančnih naložb Skupine Gorenje se je v obdobju jan – sep leta 2008 glede na stanje konec leta 2007 **povišal** za **16.292 TEUR** oziroma za **28,4 %**.

v TEUR	30.09.2007	31.12.2007	30.09.2008	Struktura
Kratkoročne finančne naložbe	24.607	27.901	42.397	57,6 %
Dolgoročne finančne naložbe	19.658	19.217	23.726	32,2 %
Naložbe v pridružena podjetja	0	12	0	0 %
Naložbene nepremičnine	2.822	10.174	7.473	10,2 %
Skupaj	47.087	57.304	73.596	100,0 %

- V opazovanem obdobju so se kratkoročne finančne naložbe povišale za 14.496 TEUR oz. 52,0%, dolgoročne finančne naložbe so glede na stanje konec leta 2007 višje za 4.509 TEUR, medtem ko so se naložbene nepremičnine znižale za 2.701 TEUR.

2.9.1.2. Finančne naložbe krovne družbe

- Vrednost finančnih naložb se je v devetih mesecih leta 2008 povišala za **171.644 TEUR** oziroma za 113%.

V TEUR	30.9.2007	31.12.2007	30.9.2008	Struktura
Kratkoročne finančne naložbe	20.860	26.150	57.513	17,8%
Dolgoročne finančne naložbe	118.349	126.069	266.350	82,2%
Skupaj	139.209	152.219	323.863	100,0%

- Povišanje dolgoročnih finančnih naložb se v pretežni meri nanaša na povečanje kapitalskih naložb v odvisne družbe. Glavnina povečanja odpade na nakup družbe ATAG v višini 131,3 mio EUR, preostanek pa se nanaša na manjše kapitalske vloške.
- Skladno s finančno politiko Skupine Gorenje je krovna družba v letošnjem polletju okrepila dejavnost financiranja odvisnih družb za potrebe kratkoročne likvidnosti in naložb podjetij v Skupini. Višja raven kratkoročnih finančnih naložb je tako v pretežni meri posledica višjih danih posojil povezanim in deloma tudi ostalim družbam ter bankam, na drugi strani pa beležimo znižanje kratkoročnih finančnih naložb v delnice, kupljene za prodajo in sicer deloma iz naslova prodaje le-teh, deloma pa iz naslova prevrednotenja na tržne vrednosti
- V strukturi finančnih naložb predstavljajo pretežni delež kapitalske in ostale finančne naložbe v povezane družbe (85,5%), 6% pa predstavljajo naložbe v delnice in deleže drugih pravnih oseb. Ostale finančne naložbe znašajo 8,5% skupnih finančnih naložb Gorenja d.d.

2.9.2. Finančne obveznosti

2.9.2.1. Finančne obveznosti Skupine Gorenje

- Glede na vsakoletno med letno dinamiko poslovanja so se prejeti krediti Skupine Gorenje tudi letos v obdobju januar- september povečali, in sicer za 189.457 TEUR oziroma za 61,0%. V primerjavi z enakim obdobjem lani pa so finančne obveznosti višje za 157.426 TEUR oz. za 45,9%.

v TEUR	30.09.2007	31.12.2007	30.09.2008	Struktura
Kratkoročni krediti	196.976	165.586	251.975	50,4 %
Dolgoročni krediti	145.743	145.102	248.170	49,6 %
Skupaj	342.719	310.688	500.145	100,0 %

- Najpomembnejši razlog za povečanje finančnih obveznosti Gorenja, d.d., je nakup družbe ATAG Europe B.V., za kupnino katerega je krovna družba povečala svojo zadolženost za 90.591,9 TEUR, razlika do polne vrednosti kupnine pa je bila poravnana z lastnimi delnicami.
- Dodatno je k povišanju zadolženosti v opazovanem obdobju prispevalo znižanje poslovnih obveznosti za 24.864 TEUR in povišanje zalog za 33.796 TEUR, ter povišanje terjatev do kupcev v višini 42.600 TEUR (deloma tudi zaradi vključitve družbe ATAG Europe B.V. v Skupino Gorenje, deloma zaradi časovno ugodnih strateških nakupov surovin in materialov ter zaradi višjega obsega dejavnosti v okviru divizije Trgovine in storitev, kar se je odražalo v višjem obsegu poslovnih terjatev).

- Struktura ročnosti kreditov se je spremenila na 50,4 : 49,6 v korist dolgoročnih kreditov. Konec preteklega leta je delež dolgoročnih kreditov znašal 46,7 % vseh prejetih kreditov Skupine Gorenje.
- Skladno s finančno politiko Skupine Gorenje smo v preteklih obdobjih nizkih obrestnih mer fiksirali obrestne mere, predvsem s pomočjo obrestnih zamenjav. Na dan 30.09.2008 smo tako imeli 36,4% vseh posojil zaščitenih s finančnimi instrumenti in z dejansko fiksno obrestno mero v kreditnih pogodbah. Odstotek zaščitenih posojil je nižji, kot konec preteklega leta, kar pa je posledica višjega nivoja zadolžitve na eni strani ter (amortizacijskega) zapadanja izvedenih finančnih instrumentov.
- Skupina Gorenje še vedno najema predvsem posojila, nominirana v EUR. Na dan 30.09.2008 smo imeli 94,3 % vseh posojil v EUR in 5,7 % v ostalih valutah (CZK, DKK, PLN in USD). Večina ne-EUR posojil je najeta v češki kroni, kjer je izhodiščna variabilna obrestna mera nižja kot pri EUR kreditih.

2.9.2.2. Finančne obveznosti krovne družbe

- Finančne obveznosti krovne družbe so se v tem obdobju povišale za 178.804 TEUR oziroma 103,5 odstotkov. V primerjavi z enakim obdobjem lani pa so finančne obveznosti višje za 94.554 TEUR oz. za 36,7%

V TEUR	30.9.2007	31.12.2007	30.9.2008	Struktura
Kratkoročne finančne obveznosti	144.824	62.149	142.586	40,6%
Dolgoročne finančne obveznosti	112.201	110.626	208.993	59,4%
Skupaj	257.025	172.775	351.579	100,0%

- Najpomembnejši razlog za povečanje finančnih obveznosti Gorenja d.d. je izvršitev nakupa družbe ATAG Europe B.V., za kupnino katerega je krovna družba povečala svojo zadolženost za 90.591,9 TEUR, razlika kupnine je bila poravnana z lastnimi delnicami.
- Dodatno je k povišanju zadolženosti prispevalo znižanje obveznosti v opazovanem obdobju ter povišanje zalog, predvsem zalog materiala in surovin (predčasni - stroškovno ugodni nakupi strateških surovin), vse navedeno je posledica sezonskega vpliva pri nabavnem in prodajnem ciklusu. Finančne naložbe, predvsem v obliki kratkoročnih posojil odvisnim družbam, so dodatno prispevale k povišanju zadolženosti krovne družbe. S financiranjem odvisnih družb preko krovne družbe optimiramo stroške financiranja ter sledimo finančni politiki Skupine Gorenje.
- Struktura finančnih obveznosti glede na njihovo ročnost na primerljivi ravni, kot konec preteklega leta. Pri financiranju smo namreč sledili principu uravnavanja ročnosti virov ter sredstev, ki jih z novo najetimi viri financiramo. Delež dolgoročnih finančnih obveznosti znaša 60%, konec preteklega leta pa je ta delež predstavljal 64% skupnih finančnih obveznosti.

2.10. Upravljanje s tveganji

Skupina Gorenje je v obravnavanem obdobju izvajala ukrepe varovanja pred tveganji v skladu s politikami varovanja pred tveganji.

- Med **poslovnimi tveganji**, poleg običajnih nabavnih tveganj, dodaten dejavnik tveganja predstavljajo politične razmere na Kosovu in v Srbiji, kjer imamo poleg prodajnih tudi proizvodni družbi. Večjo pozornost smo namenili tudi zmanjševanju kadrovskih tveganj.
- Na področju **finančnih tveganj** smo v tem obdobju največjo pozornost namenili zmanjševanju valutnih tveganj na ravni Skupine Gorenje kot celote.
- Med **tveganji delovanja** največjo pozornost namenimo zmanjševanju izpostavljenosti tveganjem, ki izhajajo iz delovanja informacijskih sistemov.

2.11. Ustvarjanje vrednosti za lastnike

2.11.1 Delnica Gorenja, d.d .

- Firma: Gorenje, gospodinjski aparati, d.d.
- Datum vpisa v sodni register: 31.12.1997
- Skrajšano ime firme: Gorenje, d.d.
- Sedež: Velenje, Partizanska 12
- Dejavnost družbe: Proizvodnja, prodaja in servisiranje električnih in neelektričnih gospodinjskih ter elektrotoplotnih aparatov
- Šifra dejavnosti: 27.510 Proizvodnja električnih gospodinjskih naprav
- Davčna številka: SI72615320
- Matična številka: 5163676
- Osnovni kapital: 58.546.152,56 EUR
- Delnice: 14.030.000 navadnih imenskih kosovnih delnic; delnice družbe Gorenje, d.d., z oznako GRVG so uvrščene v Prvo kotacijo Ljubljanske borze (www.ljse.si).
- Delnice družbe so bile uvrščene v redno borzno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev 10.11.2000.
- Z njimi se je na organiziranem trgu trgovalo že od leta 1998.
- S 03.10.2005 so bile delnice uvrščene v Prvo kotacijo Ljubljanske borze in tudi vključene v borzni indeks SBI.
- Od 03.04.2006 dalje so delnice uvrščene v borzni indeks **SEN TOP**.
- Delnica je bila v mesecu septembru glede na promet prve kotacije na tretjem mestu Ljubljanske borze; dosegla je 5,3 odstotkov vrednostnega prometa delnic prve kotacije.

Statut družbe Gorenje, d.d., ne vsebuje določb, ki bi razveljavljale sorazmernost pravic iz delnic, kot so pravice manjšinskih delničarjev ali omejitve glasovalnih pravic in nima sprejetih sklepov o pogojnem povečanju kapitala.

2.11.2. Gibanje števila delničarjev

- Na dan 30.09.2008 je bilo v delniški knjigi vpisanih 20.957 delničarjev, kar predstavlja 20,9 odstotno rast glede na stanje konec leta 2007 (17.332).

Spremembe lastniške strukture po skupinah delničarjev

	30.09.08	31.12.07	
Kapitalska družba s skladi	26,04%	26,09%	• Delež finančnih vlagateljev se je povečal s 40,3 % na 47,9 %.• Zaradi odsvojitve lastnih delnic z dne 26.6.2008, se je delež lastnih delnic znižal z 8,43 % na 0,81 %.• Delež tujih lastnikov se je povečal z 9,97 %
Finančni vlagatelji	47,85%	40,31%	
Zaposleni in bivši zaposleni	6,16%	6,29%	

Fizične osebe	19,14%	18,87%	na 15,69 %, od tega posedujejo tuje pravne osebe 15,57 % (9,85 %) in tuje fizične osebe 0,12 % (0,12%).
Lastne delnice	0,81%	8,43%	
Skupaj	100%	100%	

Deset največjih delničarjev na dan 30.9.2008

NAZIV	ŠT.DELNIC	%	NASLOV	KRAJ
KAPITALSKA DRUŽBA, D.D.	3.534.615	25,1933	DUNAJSKA CESTA 119	LJUBLJANA
HOME PRODUCTS EUROPE B.V., NIZOZEMSKA	1.070.000	7,6265	BEEKHUIZENSEWEG 67	VELP
RAIFFEISEN ZENTRALBANK OESTERREICH AG, AVSTRIJA	603.942	4,3046	AM STADTPARK 9	DUNAJ
KD GALILEO, VZAJEMNI SKLAD FLEKSIBILNE STRUKTURE NALOŽB	564.984	4,0270	CELOVŠKA CESTA 206	LJUBLJANA
INGOR, d.o.o., & co. k.d., LJUBLJANA	549.556	3,9170	BRNČIČEVA ULICA 39	LJUBLJANA - ČRNUČE
PROBANKA d.d.	412.276	2,9385	TRG LEONA ŠTUKLJA 12	MARIBOR
ILIRIKA FINTRADE d.o.o.	350.000	2,4947	TRDINOVA ULICA 3	LJUBLJANA
DELNIŠKI VZAJEMNI SKLAD TRIGLAV STEBER I	307.262	2,1900	SLOVENSKA CESTA 54	LJUBLJANA
KD ID, delniška ID, d.d.,	301.250	2,1472	CELOVŠKA CESTA 206	LJUBLJANA
KD RASTKO, DELNIŠKI VZAJEMNI SKLAD	232.593	1,6578	CELOVŠKA CESTA 206	LJUBLJANA
SKUPAJ DESET NAJVEČJIH DELNIČARJEV:	7.926.478	56,4966		
OSTALI DELNIČARJI:	6.103.522	43,5034		
VSE SKUPAJ:	14.030.000	100		

Lastne delnice izdajatelja

- Število lastnih delnic na dan 30.09.2008 ostaja nespremenjeno, saj se je število na dan 30.06.2008 znižalo z 1.183.342 (8,4-odstotni delež v osnovnem kapitalu družbe na dan 31.12.2007) na 113.342. Obvestilo o spremembi deleža lastnih delnic (nadzorovana informacija), je bilo javno objavljeno 27.06.2008.
- Na podlagi pogodbe o nakupu 100 % deleža nizozemske družbe ATAG Europe B.V., sklenjene dne 10.06.2008 s prodajalcem družbo Home Products Europe B.V., je družba Gorenje, d.d., dne 26.06.2008 del kupnine poravnala z lastnimi delnicami. Družba Gorenje, d.d., je na podlagi navedene pogodbe in v skladu s sklepom skupščine delničarjev z dne 04.07.2005 v korist družbe Home Products Europe B.V. odsvojila 1.070.000 lastnih delnic z oznako GRVG po ceni 36,83 EUR za delnico. Cena predstavlja 6-mesečno povprečje enotnega tečaja delnice Gorenje, d.d., na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev in generira skupno vrednost delnic v višini 39.408.100 EUR.

Z navedeno odsvojitvijo se je število in delež lastnih delnic v osnovnem kapitalu družbe na dan 31.12.2007 spremenilo po naslednji dinamiki:

- stanje pred odsvojitvijo 1.183.342 delnic ali 8,4 %;
- odsvojene lastne delnice 1.070.000 delnic ali 7,6 %;
- stanje po odsvojitvi 113.342 delnic ali 0,8 %.

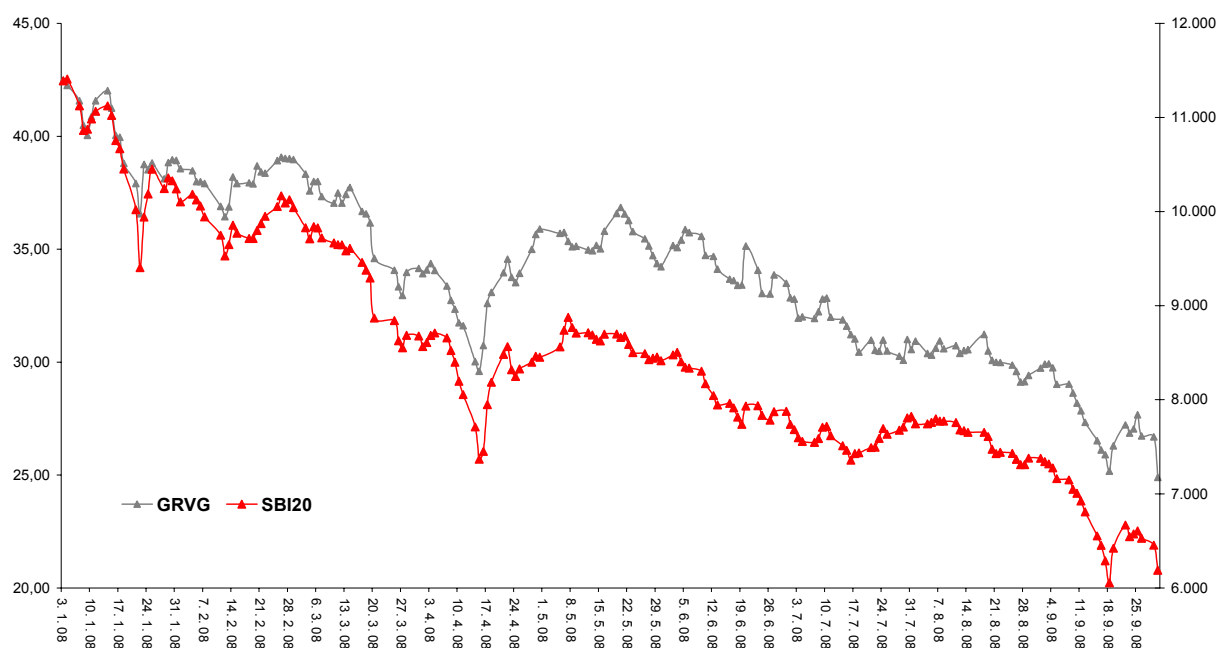
Število delnic v lasti članov nadzornega sveta in uprave

- Število delnic v lasti članov nadzornega sveta in uprave se v primerjavi s stanjem 31.12.2007 ni spremenilo.

	30.09.2008			30.09.2008	
Nadzorni svet	14.146	0,1009%	Uprava	13.230	0,0943%
Ivan Atelšek	9.497	0,0677%	Franc Bobinac	2.096	0,0149%
Peter Kobal	1.355	0,0097%	Drago Bahun	9.032	0,0644%
Drago Krenker	920	0,0066%	Franc Košec	1.380	0,0098%
Krešimir Martinjak	115	0,0007%	Mirjana Dimc Perko	96	0,0007%
Jurij Slemenik	1.738	0,0124%	Branko Apat	626	0,0045%
Jože Zagožen	466	0,0033%			
Gregor Sluga	55	0,0004%			

Enotni tečaj delnice GRVG

- Enotni tečaj delnice je 30.09.2008 znašal 24,90 EUR in je bil v primerjavi z zadnjim trgovanjskim dnevom v letu 2007 (42,42 EUR) nižji za 41,3 odstotke; indeks delnic borzne kotacije SBI 20 se je v istem obdobju znižal za 45,6 odstotkov.

Gibanje enotnega tečaja GRVG in SBI 20 za obdobje januar - september 2008

Čisti dobiček na delnico GRVG

- Čisti dobiček na delnico obdobja, izračunan kot razmerje med čistim dobičkom (letna raven) in številom izdanih delnic, zmanjšanim za povprečno stanje lastnih delnic družbe (13.322.214 delnic), znaša 0,67 EUR.

Knjigovodska vrednost delnice GRVG

- Knjigovodska vrednost delnice na dan 30.09.2008 znaša 22,10 EUR in je izračunana kot razmerje med knjigovodsko vrednostjo navadnega lastniškega kapitala in številom izdanih delnic brez lastnih delnic na dan 30.09.2008 (13.916.658 delnic). V primerjavi z enakim obdobjem lani je knjigovodska vrednost delnice višja za 15,3 %. Poleg rasti dobička in pozitivnega vpliva dokapitalizacije po ceni 30 €, je na rast knjigovodske vrednosti delnice vplival presežek tržne vrednosti nad nabavno pri prodaji lastnih delnic v višini 14,77 mio €, ki v skladu z Mednarodnimi računovodskimi standardi povečuje kapitalske rezerve in ne povečuje tekočega dobička.

Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti na delnico GRVG

- Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti na delnico znaša 1,13 (1,98 na dan 31.12.2007).

Izplačilo dividend

- V letu 2007 je družba izplačala delničarjem bruto dividendo v višini 0,42 EUR na delnico, v letu 2008 pa je družba izplačala delničarjem bruto dividendo v višini 0,45 EUR na delnico.

2.12. Pogoji poslovanja v letu 2008

V tem obdobju smo uspeli, zaradi **uspešnih zakupov** materialov in surovin ter **kakovostnejše** prodajne **strukture** po posameznih državah in proizvodnih programih, izboljšati dobičkonosnost Skupine Gorenje, dodatno so k izboljšanju rezultata prispevala tudi podjetja v diviziji Trgovine in storitev.

Zaradi velikih finančnih pretresov, vesplošnega poglobljanja gospodarske krize in velike volatilitnosti na nabavnih trgih surovin in materialov ob dodatnih pritiskih na stroških energentov in stroških dela, bo potrebno za zagotavljanje **učinkovite ekonomike delovanja** izvajanje naslednjih ukrepov:

- zagotavljanje **kakovostne rasti prodaje in povečanje njene dobičkonosnosti** pri uravnoteženi zapolnitvi vseh proizvodnih zmogljivosti in ob doseganju čim višjega integralnega prispevka za kritje,
- zagotavljanje **produktivnosti in učinkovitega izvajanja proizvodnih aktivnosti** s čim bolj enakomerno zasedenostjo proizvodnih zmogljivosti preko celotnega poslovnega leta in s ciljem zagotavljanja ekonomične in stroškovno učinkovite proizvodnje,
- nadaljevanje **razvoja novih izdelkov in storitev**, ki nam bodo v prihodnosti omogočili večjo tržno konkurenčnost, višje cenovno umeščanje izdelkov, ustvarjanje višje dodane vrednosti in s tem tudi boljše poslovne rezultate, pri sočasnem iskanju tehnično-tehnoloških možnosti za zmanjševanje proizvodnih stroškov in stroškov distribucije obstoječih izdelkov,
- nadaljevanje **optimiranja oskrbne verige** in iskanja alternativnih ali (in) novih nabavnih virov, ki bodo zagotavljali cenovno konkurenčnost naših izdelkov,
- pospešeno nadaljevanje **optimiranja stroškov**,
- **racionalizacija poslovanja** krovne družbe in Skupine Gorenje in povečana poslovna učinkovitost z ustrezno organizacijo poslovnih aktivnosti,
- **dosledno izvajanje novih investicij** v načrtovanem obsegu; pri investiranju bodo imele prednost predvsem investicije v nove izdelke in trge,

- povečevanje učinkovitosti **upravljanja z obratnim kapitalom**, z zalogami, terjatvami in obveznostmi, ker obseg obratnega kapitala ključno vpliva na raven zadolženosti, prostega denarnega toka in posledično na stroške financiranja Skupine Gorenje,
- zagotavljanje **učinkovitega obvladovanja vseh vrst tveganj**, ki smo jim pri našem delovanju zaradi visoke stopnje spremenljivosti poslovnega okolja izpostavljeni, s poudarkom na kreditnih (plačilnih) tveganjih, zlasti na bolj tveganjih in manj likvidnih trgih.

3. POROČILO O DRUŽBENI ODGOVORNOSTI

3.1. Odgovornost do zaposlenih

3.1.1. Zaposleni Skupine Gorenje

- V Skupini Gorenje je bilo **konec meseca septembra 2008** zaposlenih **11.631 oseb**, kar je za **221 ali 1,9 odstotkov več zaposlenih**, kot ob koncu leta 2007. Število zaposlenih se je povečalo za 206 oseb v diviziji gospodinjskih aparatov, kar je predvsem posledica vključitve prevzete družbe ATAG B.V. v Skupino Gorenje (konec meseca septembra je bilo v družbah ATAG zaposlenih 391 oseb). Brez upoštevanja prevzete družbe se je število zaposlenih v diviziji gospodinjskih aparatov znižalo za 185 oseb (predvsem v proizvodnih družbah divizije), za 62 oseb pa tudi v diviziji notranje opreme, predvsem zaradi prestavitve proizvodnje iz Avstrije v Maribor, medtem ko se je število zaposlenih v diviziji trgovine in storitev povečalo za 77 oseb (vključitev družbe Publicus, d.o.o. v Skupino ter dodatno zaposleni novoustanovljenih družb Design Studio, d.o.o. in Vitales, d.o.o., Nova Bila).
- **Povprečno** je bilo v obdobju januar – september letošnjega leta zaposlenih **11.387 ljudi**, v primerjalnem obdobju leta 2007 pa 11.393, kar pomeni **0,1 odstotno znižanje** povprečnega števila zaposlenih.

Povprečno število zaposlenih po divizijah

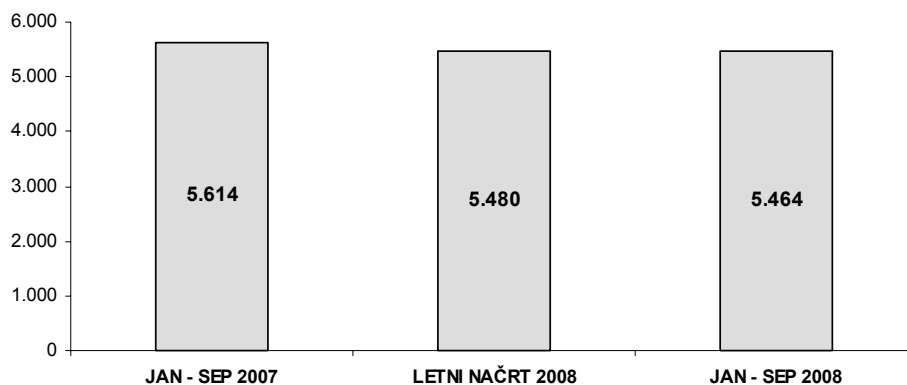
	Jan – sep 2007	Jan - dec 2007	Jan – sep 2008	08/ 9-07	08/ 12-07
Gospodinjski aparati	9.454	9.465	9.366	99,1	99,0
domače družbe	7.146	7.128	6.951	97,3	97,5
tuje družbe	2.308	2.337	2.415	104,6	103,3
Notranja oprema	1.153	1.155	1.117	96,9	96,7
domače družbe	1.051	1.059	1.070	101,8	101,0
tuje družbe	102	96	47	46,1	49,0
Trgovina in storitve	786	836	904	115,0	108,1
domače družbe	715	729	781	109,2	107,1
tuje družbe	71	107	123	173,2	115,0
Gorenje Skupaj	11.393	11.456	11.387	99,9	99,4
domače družbe	8.912	8.916	8.802	98,8	98,7
tuje družbe	2.481	2.540	2.585	104,2	101,8

3.1.2. Zaposleni krovne družbe

Število zaposlenih

- Stanje zaposlenih konec meseca septembra je bilo v krovni družbi **5.406 oseb**, kar je 166 zaposlenih manj kot v enakem obdobju leta 2007 oziroma 104 zaposlene manj, kot je bilo stanje na zadnji dan preteklega poslovnega leta.

- Povprečno število zaposlenih v tem obdobju je znašalo **5.464** oseb, kar je 150 zaposlenih manj, kot je bilo zaposlenih v enakem obdobju leta 2007 in 129 manj kot je znašalo povprečje leta 2007.
- V obdobju smo zaposlili **281** delavcev, predvsem v proizvodnih programih; iz družbe je odšlo 385 delavcev.

Povprečno število zaposlenih v krovni družbi

Plače in stroški dela

- **Povprečna kosmata plača** na zaposlenega je v obdobju januar – september 2008 znašala **1.220 EUR** in je za **10,1 odstotkov** višja od povprečne plače v enakem obdobju preteklega poslovnega leta. Razlog za povečanje: napredovanja zaposlenih in vključitev uskladitvenih dodatkov (eskalacija) v avgustu 2007 in februarju 2008.
- Povprečna kosmata plača na zaposlenega je v obdobju januar – julij 2008 znašala 1.220 EUR in je za **7,2 odstotke** preseгла zadnjo znano povprečno republiško kosmato plačo panoge (zadnji objavljen podatek o doseženi republiški kosmati plači panoge, za obdobje januar – julij 2008, je znašal 1.138 EUR).

3.2. Odgovornost do uporabnikov izdelkov in storitev

- **Varnost uporabnikov izdelkov** je tudi v poslovnem letu 2008 osnovno vodilo, ki ga izpolnjujejo vsi izdelki prodajnih programov Skupine Gorenje.
- **Razvoj okolju prijaznih izdelkov** poteka v skladu z zahtevami okoljskega načrtovanja izdelkov po direktivi 2005/32/ES, ki se odražajo z nizko porabo energentov, vode, emisije hrupa in vgradnjo okolju prijaznih materialov in komponent. Preverjanje skladnosti materialov in komponent je glede na direktivo RoHS sestavni del uvajanja vsakega novega materiala in/ali osvajanja novega dobavitelja. Postopek preverjanja skladnosti materialov oziroma komponent z RoHS direktivo smo dopolnili tudi s hitro metodo določanje sestave – uvedba XRF analizatorja.
- Pri izbiri vgrajenih materialov v izdelke, posvečamo posebno pozornost materialom, primernim za stik z živili.

3.3. Odgovornost do ožje in širše družbene skupnosti

- Skupina Gorenje se s širšim in ožjim okoljem svojega delovanja povezuje tudi v obliki sponzorstev in donacij. V tem okviru je krovna družba v tem obdobju delovala na področjih:
 - **kulture** (Kulturno društvo Perpetum Ljubljana, Mešani pevski zbor Gorenje, Knjižnica Velenje, Kulturnica Velenje, Društvo za kulturo Gorenje, Kurz Rock Vibe, d.d. Ljubljana, Pevsko društvo komorni moški zbor Celje, Društvo slovensko hrvaškega prijateljstva Ljubljana, Mešani pevski zbor Gorenje, Knjižna fundacija Velenje, Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana, Fundacija harfa Ljubljana, Ars Ramovš zavod za umetnost Ljubljana, Ars Cesar zavod za kulturno dejavnost Velenje),
 - **šolstva in znanosti** (Univerza v Mariboru, 1. Gimnazija Celje, Visoka šola za tehnologijo polimerov Slovenj Gradec, Gimnazija Ljubljana Šiška, Šolski center Velenje, Andragoško društvo - Univerza za tretje življenjsko obdobje Velenje, Center za vzgojo, izobraževanje in usposabljanje Velenje, Osnovna šola Bistrica ob Sotli, Osnovna šola Gustava Šiliha Velenje, Osnovna šola Šoštanj, Slovensko ljudsko gledališče Celje, Alumni - združenje MBA Radovljica),
 - **športa** (Rokometna zveza Slovenije, Smučarska zveza Slovenije, Planinsko društvo Velenje, Športna zveza Prebold, NTK Era – Tempo Velenje, Media sport Ljubljana, Društvo za športno rekreacijo, Jadralni klub Vihar Velenje, Košarkarski klub Olimpija Ljubljana, Smučarsko skakalni klub Velenje, Rokometni klub Gorenje Velenje, košarkarska zveza Slovenije, Košarkarski klub Elektra Šoštanj, Kajak klub Soške elektrarne nova Gorica, Aero klub Prebold),
 - ostalih področjih (Mestna občina Velenje, Dnevnik Ljubljana, Občina Šoštanj, Slovensko društvo za odnose z javnostmi Ljubljana, Zlatorog klub podjetnikov Celje, SKEI Slovenije Ljubljana, Izida Ljubljana, Društvo SCIJ Slovenija Ljubljana, PUP Velenje, Unicef Ljubljana, Združenje multiple skleroze Velenje, Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije Ljubljana, PGD Kaplja vas Polzela, Servis šotorov Domžale, Stador Novo Mesto, Zavod za turizem, kulturo, šport in mladino Mozirje, Ustanova patra Stanislava Škrabca Ribnica, Komunalno podjetje Velenje, Aero klub Gorenje, Petan Celje, Planet GV Ljubljana, Združenje članov nadzornih svetov Ljubljana, Javno podjetje dom Nazarje, Združenje YES Ljubljana, Arhitekturni muzej Ljubljana, Rotary klub Ljubljana, Društvo upokojencev Mozirje, Društvo upokojencev Gorenje Velenje).

3.4. Odgovornost do naravnega okolja

- Aktivnosti na področju varstva okolja so potekale v skladu z zastavljenimi cilji in programi sistema ravnanja z okoljem po ISO 14001 in EMAS. V mesecu marcu je Gorenje, d.d., uspešno opravilo zunanjo presojo sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001 ter evropski uredbi EMAS 761/2001 (uredba EMAS) in presojo sistema varnosti in zdravja pri delu po standardu OHSAS18001 za lokacije Velenje, Šoštanj in Rogatec. Istočasno je bila uspešno opravljena presoja sistema ravnanja z okoljem ter varnosti in zdravja pri delu tudi v odvisnih družbah Gorenje IPC, d.o.o., in Gorenje Orodjarna, d.o.o..
- V tem obdobju so inšpekcijski organi pregledali delovanje vseh poslovnih področij družbe, ki so podrejeni okoljski zakonodaji in ugotovili, da Gorenje deluje v skladu z zakonskimi predpisi tega področja. Novost v letošnjem letu je poročilo (E-RIPO), ki se zahteva zaradi izpolnjevanja zahtev Aarhuške konvencije o dostopu javnosti do okoljskih informacij. Podatke o izpustih onesnaževalcev objavi evropska komisija in so dostopni javnosti preko spleta.

- Pričeli smo tudi s pripravami na implementacijo nove evropske zakonodaje o kemikalijah (Uredba REACH), ki bo vplivala predvsem na nabavo kemikalij.
- V avgustu smo pridobili integralno okoljevarstveno dovoljenje za lokacijo Gorenje, d.d. Velenje (v skladu z dinamiko podeljevanj okoljevarstvenih dovoljenj Agencije RS za okolje), katerega veljavnost je 10 let in pomeni najpomembnejši pravni akt za okoljsko delovanje Gorenja.

4. RAČUNOVODSKO POROČILO

4.1. Temeljne računovodske usmeritve

- Nerevidirani konsolidirani računovodski izkazi Skupine Gorenje za obdobje januar – september 2008 so pripravljene v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah, Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je razglasil Odbor za mednarodne računovodske standarde (IASB) in tolmačenj Odbora za pojasnjevanje mednarodnega računovodskega poročanja (IFRIC), kot jih je sprejela Evropska unija.
- Nerevidirani računovodski izkazi družbe Gorenje, d.d., za obdobje januar – september 2008 so pripravljene v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah in Mednarodnih standardov računovodskega poročanja (MSRP). Prehod na MSRP je potrdila skupščina delniške družbe Gorenja, d.d., na svoji 9. seji z dne 29.06.2006.
- Družba Gorenje, d.d., v skladu z računovodskimi usmeritvami ne poroča po odsekih, ker se po teh poroča v konsolidiranem poročilu.
- Primerjalne informacije so pomembno usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, so bili primerjalni podatki prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

4.2. Računovodsko poročilo Skupine Gorenje

4.2.1. Sestava Skupine Gorenje

Pregled družb Skupine Gorenje je prikazan v točki 1.2. tega poročila.

4.2.2. Konsolidirani računovodski izkazi

4.2.2.1. Izkaz poslovnega izida

V TEUR	Jan - sep 2007	Načrt 2008	Jan - sep 2008	08/ N08	08/ 07
1. Prihodki od prodaje	950.479	1.300.352	992.026	76,3	104,4
2. Sprememba vrednosti zalog	9.729	8.190	5.055	61,7	52,0
3. Drugi poslovni prihodki	13.030	10.873	12.939	119,0	99,3
4. Kosmati donos iz poslovanja	973.238	1.319.415	1.010.020	76,6	103,8
5. Stroški blaga, materiala in storitev	-744.611	-978.492	-761.337	77,8	102,2
6. Stroški dela	-152.419	-222.270	-164.901	74,2	108,2
7. Amortizacija	-39.297	-55.576	-43.077	77,5	109,6
8. Drugi poslovni odhodki	-14.359	-20.575	-14.602	71,0	101,7
9. Poslovni izid iz poslovanja	22.552	42.502	26.103	61,4	115,7
10. Finančni prihodki	15.198	12.878	23.081	179,2	151,9
11. Finančni odhodki	-19.669	-23.877	-28.985	121,4	147,4
12. Celotni poslovni izid	18.081	31.503	20.199	64,1	111,7
13. Davek iz dobička	-4.553	-5.000	-4.775	95,5	104,9
14. Čisti poslovni izid	13.528	26.503	15.424	58,2	114,0
15. Dobiček manjšinskih lastnikov	1.229	1.044	2.424	232,2	197,2
16. Dobiček večinskega lastnika	12.299	25.459	13.000	51,1	105,7
17. Donos na delnico osnovni/prilagojeni (v EUR)	1,12	1,98	0,98	49,5	87,5

4.2.2.2. Bilanca stanja

V TEUR	Stanje 30.9.2007	Stanje 30.9.2008	08/ 9-07	Stanje 31.12.2007	08/ 12-07
SREDSTVA	1.013.155	1.257.452	124,1	999.715	125,8
A. Dolgoročna sredstva	438.242	598.936	136,7	448.694	133,5
I. Neopredmetena sredstva	25.101	152.402	607,2	25.094	607,3
II. Nepremičnine, naprave in oprema	381.869	405.418	106,2	384.791	105,4
III. Naložbene nepremičnine	2.822	7.473	264,8	10.174	73,5
IV. Dolgoročne finančne naložbe	19.658	23.726	120,7	19.217	123,5
V. Naložbe v pridružena podjetja	0	0	0,0	12	0,0
VI. Odložene terjatve za davke	8.792	9.917	112,8	9.406	105,4
B. Kratkoročna sredstva	574.913	658.516	114,5	551.021	119,5
I. Nekratkoročna sredstva za prodajo	341	78	22,9	1.062	7,3
II. Zaloge	223.672	251.267	112,3	217.471	115,5
III. Kratkoročne finančne naložbe	24.607	42.397	172,3	27.901	152,0
IV. Terjatve do kupcev	269.601	298.318	110,7	255.718	116,7
V. Druga kratkoročna sredstva	41.092	47.706	116,1	31.185	153,0
VI. Denar in denarni ustrezniki	15.600	18.750	120,2	17.684	106,0
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	1.013.155	1.257.452	124,1	999.715	125,8
A. Kapital	285.737	393.196	137,6	350.985	112,0
I. Osnovni kapital	50.910	58.546	115,0	58.546	100,0
II. Kapitalske rezerve	96.450	158.487	164,3	143.714	110,3
III. Zakonske in statutarne rezerve	43.713	20.399	46,7	45.034	45,3
IV. Zadržani dobiček	75.193	115.218	153,2	84.025	137,1
V. Lastne delnice	-27.693	-3.059	11,0	-27.693	11,0
VI. Prevedbena rezerva	16.602	14.718	88,7	14.541	101,2
VII. Rezerva za pošteno vrednost	19.273	15.084	78,3	21.960	68,7
A1. Kapital večinskih lastnikov	274.448	379.393	138,2	340.127	111,5
A2. Kapital manjšinskih lastnikov	11.289	13.803	122,3	10.858	127,1
B. Dolgoročne obveznosti	211.360	321.622	152,2	208.683	154,1
I. Rezervacije	54.416	60.411	111,0	51.653	117,0
II. Rezervacije oblikovane iz državnih podpor	8.443	8.836	104,7	8.717	101,4
III. Odložene obveznosti za davke	2.758	4.205	152,5	3.211	131,0
IV. Dolgoročne finančne obveznosti	145.743	248.170	170,3	145.102	171,0
C. Kratkoročne obveznosti	516.058	542.634	105,1	440.047	123,3
I. Kratkoročne finančne obveznosti	252.626	253.681	100,4	166.340	152,5
II. Obveznosti do dobaviteljev	181.836	195.397	107,5	220.261	88,7
III. Druge kratkoročne obveznosti	81.596	93.556	114,7	53.446	175,0

4.2.2.3. Izkaz finančnega izida

v TEUR	Jan – sep 2007	Jan – sep 2008
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Poslovni izid obračunskega obdobja	13.528	15.424
Prilagoditve za:		
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	36.500	38.287
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	2.797	4.790
Izguba zaradi oslabitve	838	0
Prihodke od naložbenja	-15.198	-23.081
Finančne odhodke	19.669	28.985
Prihodke od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	-1.103	-1.015
Odhodke za davke	4.553	4.775
Poslovni izid iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in rezervacijami	61.584	68.165
Povečanje poslovnih in drugih terjatev	-29.088	-60.648
Povečanje zalog	-28.080	-33.796
Povečanje rezervacij	5.578	8.877
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti	-21.963	16.240
Pri poslovanju pridobljena denarna sredstva	-73.553	-69.327
Plačane obresti	-17.309	-27.290
Plačani davek iz dobička	-4.353	-4.775
Prihodki od odškodnin	1.788	2.312
Čisti finančni tok iz poslovanja	-31.843	-30.915
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejemki iz prodaje nepremičnin, naprav in opreme	2.832	1.145
Prejemki iz prodaje naložb	2.613	4.536
Prejete obresti	10.143	12.615
Prejete dividende	1.457	1.039
Prodaja odvisnega podjetja, brez odtujitve denarnih sredstev	2.351	0
Nakup odvisnega podjetja, brez pridobljenih denarnih sredstev	-6.361	-93.760
Pridobitev nepremičnin, naprav in opreme	-39.979	-45.890
Dana posojila	-1.289	-17.681
Ostale naložbe	-976	-11.573
Pridobitev neopredmetenih sredstev	-3.127	-2.416
Čisti finančni tok iz naložbenja	-32.336	-151.985
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Najem (odplačilo) posojil	74.967	190.409
Plačane dividende in nagrade NS	-4.735	-6.443
Čisti finančni tok iz financiranja	70.232	183.966
D. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	15.600	18.750
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	6.053	1.066
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku obdobja	9.547	17.684
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na koncu obdobja	15.600	18.750

4.2.2.4. Izkaz gibanja kapitala

	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske in statutarne rezerve	Zadržani dobiček	Lastne delnice	Prevedbena rezerva	Rezerva za pošteno vrednost	Kapital večinskih lastnikov	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj
v TEUR										
Začetno stanje 1.1.2008	58.546	143.714	45.034	84.025	-27.693	14.541	21.960	340.127	10.858	350.985
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja				13.001				13.001	2.424	15.425
Prevedbena rezerva						177		177		177
Rezerva za pošteno vrednost iz naslova finančnih naložb							-9.040	-9.040		-9.040
Obveznosti za odložene davke							2.164	2.164		2.164
Izplačilo dividend				-6.314				-6.314		-6.314
Odsvojitve lastnih delnic		14.773			24.634			39.407		39.407
Sproščanje rezerv za lastne delnice			-24.635	24.635				0		0
Izplačilo nagrad nadzornemu svetu po sklepu skupščine				-129				-129		-129
Povečanje manjšinskega kapitala									521	521
Končno stanje 30.9.2008	58.546	158.487	20.399	115.218	-3.059	14.718	15.084	379.393	13.803	393.196

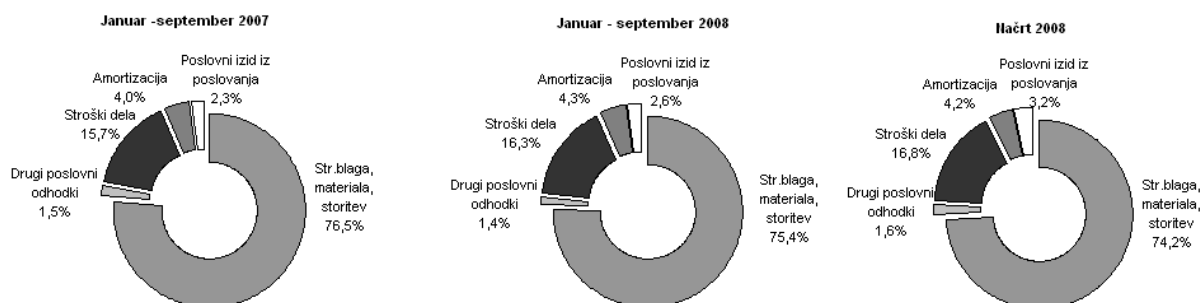
v TEUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske in statutarne rezerve	Zadržani dobiček	Lastne delnice	Prevedbena rezerva	Rezerva za pošteno vrednost	Kapital večinskih lastnikov	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj
Začetno stanje 1.1.2007	50.910	96.450	43.713	67.629	-27.693	16.405	6.770	254.184	249	254.433
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja				12.299				12.299	1.229	13.528
Prevedbena rezerva						197		197		197
Rezerva za pošteno vrednost iz naslova finančnih naložb							2.293	2.293		2.293
Rezerva za pošteno vrednost iz naslova zemljišč							10.929	10.929		10.929
Obveznosti za odložene davke							-719	-719		-719
Izplačane dividende po sklepu skupščine				-4.627				-4.627		-4.627
Izplačilo nagrad Nadzornemu svetu po sklepu skupščine				-108				-108		-108
Povečanje manjšinskega kapitala									9.811	9.811
Končno stanje 30.9.2007	50.910	96.450	43.713	75.193	-27.693	16.602	19.273	274.448	11.289	285.737

4.2.3. Pojasnila k računovodskim izkazom

Izkaz poslovnega izida

- V obdobju januar – september 2008 smo v Skupini Gorenje dosegli 992,0 mio EUR **konsolidiranih prihodkov od prodaje**, kar je za 4,4 odstotkov več kot v enakem obdobju preteklega leta in pomeni 76,3 odstotno doseganje načrtovanih vrednosti konsolidiranih prihodkov na letni ravni.
- V pripravo konsolidiranih izkazov Skupine Gorenje je od 01.07.2008 vključena prevzeta družba ATAG Europe B.V. Doseženi prihodki družbe ATAG Europe B.V. so znašali v obdobju julij – september letošnjega leta 34,0 mio EUR.
- **Drugi poslovni prihodki** v višini 12.939 TEUR so za 0,7 odstotkov nižji glede na primerljivo obdobje preteklega leta. Med drugimi poslovnimi prihodki so zajeti prihodki iz naslova najemnin, zakupnin in subvencij, odškodnin, dobičkov od prodaje osnovnih sredstev, od odprave vračunanih popravkov terjatev ter ostali prihodki iz poslovanja.
- **Stroški blaga, materiala in storitev** so dosegli v strukturi kosmatega donosa iz poslovanja 75,4 % delež, kar pomeni 1,1 odstotno točko manj kot v enakem obdobju preteklega leta. Njihova vrednost je znašala 761.337 TEUR, kar je za 2,2 % več, kot v enakem obdobju preteklega leta.
- Rast obravnavanih stroškov je bila počasnejša od rasti kosmatega donosa iz poslovanja in prihodkov od prodaje, kar je predvsem posledica prestrukturiranja prodajnega asortimana, nadomestitve dražjih komponent s cenejšimi iz drugih surovinskih trgov ter časovno ugodnih zakupov surovin v letošnjem letu. Dodatno je na strukturno znižanje obravnavanih stroškov vplivala odprodaja družbe Austrian Power Vertriebs GmbH, Avstrija.
- **Stroški dela** so 8,2 % višji kot v enakem obdobju preteklega leta in dosegajo 74,2 % načrtovanih za leto 2008. V strukturi kosmatega donosa iz poslovanja so dosegli 16,3 % delež, kar pomeni 0,6 odstotnih točk več kot v enakem obdobju preteklega leta. Stroški dela na zaposlenega so rasli z enako dinamiko rasti kot stroški dela, saj so v primerjavi z enakim preteklim obdobjem višji za 8,2 %.
- **Stroški amortizacije**, ki predstavljajo 4,3 % delež v kosmatem donosu iz poslovanja, so nominalno višji glede na enako obdobje preteklega leta za 9,6 % in dosegajo 77,5 % načrtovanih vrednosti za leto 2008; njihov delež je v prihodkih, zaradi nižje dinamike rasti stroškov blaga, materiala in storitev, višji za 0,3 odstotne točke od doseženih v primerljivem obdobju lanskega leta.
- **Drugi poslovni odhodki** so v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višji za 1,7 % in dosegajo 71,0 % letno načrtovanih vrednosti. Nižja rast je delno posledica nižjih vrednosti popravkov vrednosti zalog, delno pa je na nižjo rast vplival strošek odpisa sredstev zaradi požara v družbi Gorenje Kuchyne spol. s r.o. v primerljivem obdobju preteklega leta.

Struktura pomembnih stroškovnih (odhodkovnih) postavk v kosmatem donosu

- **Dodana vrednost** je dosegla 236.892 TEUR (72,6 % doseganje letnega načrta), kar pomeni 23,5 % delež v strukturi kosmatega donosa. V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta je porasla za 7,6 %. Dodana vrednost na zaposlenega je znašala 20.804 TEUR, torej 7,6 % več, kot v enakem obdobju preteklega leta.
- **Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo**, ki predstavlja grobo mero v obdobju ustvarjenih denarnih tokov iz poslovanja, znaša 69.180 TEUR, kar je za 11,9 % več kot v enakem obdobju leta 2007 in predstavlja 70,5 % načrtovanega za leto 2008.
- **Poslovni izid iz poslovanja** je bil dosežen v višini 26,103 TEUR, kar predstavlja 2,6 % v strukturi kosmatega donosa in dosega 61,4 % načrtovanega za leto 2008. Višja stopnja dinamike rasti EBIT v primerjavi z rastjo EBITDA je posledica hitrejše dinamike rasti prihodkov v diviziji trgovine in storitev, ki vežejo manj osnovnih sredstev in s tem povzročajo nižje stroške amortizacije.
- **Rezultat finančnih gibanj** je zniževal celotni poslovni izid za 5.904 TEUR; na primerjalno obdobje preteklega leta je manj ugoden predvsem zaradi višjih vrednosti negativnega rezultata obresti. Na rezultat finančnih gibanj je ugodno vplival višji rezultat drugih finančnih gibanj zaradi odprodaje naložb pri družbi Gorenje, d.d.

v TEUR	Jan – sep 2007	Jan – sep 2008	2008/ 07
Prihodki od dividend	1.457	1.039	71,3
Prihodki od obresti *	2.848	3.376	118,5
Prihodki od prevrednotenja zaradi ohranitve vrednosti (pozitivne tečajne razlike) **	5.057	11.809	233,5
Drugi finančni prihodki	5.836	6.857	117,5
Skupaj finančni prihodki	15.198	23.081	151,9
Odhodki za obresti	12.393	18.378	148,3
Odhodki od prevrednotenja zaradi ohranitve vrednosti (negativne tečajne razlike) **	6.534	9.902	151,6
Drugi finančni odhodki	742	705	95,0
Skupaj finančni odhodki	19.669	28.985	147,4
Rezultat dividend	1.457	1.039	71,3
Rezultat obresti	-9.545	-15.002	157,2
Rezultat prevrednotenja	-1.477	1.907	/
Rezultat drugih finančnih gibanj	5.094	6.152	120,8
Skupaj rezultat finančnih gibanj	-4.471	-5.904	132,1

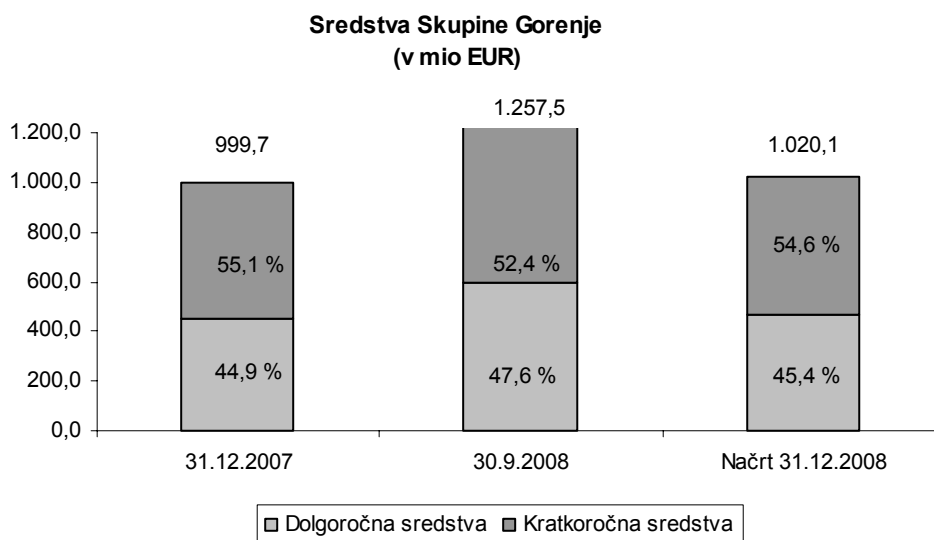
* vključeni prihodki od obrestnih ščitenj

** vključeni prihodki od valutnih ščitenj

- **Celotni poslovni izid**, dosežen v višini 20.199 TEUR, je za 11,7 % višji od celotnega poslovnega izida primerljivega obdobja in dosega 64,1 % načrtovanega za leto 2008.
- **Davek iz dobička** je bil obračunan v višini 4.775 TEUR in je v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višji za 4,9 %.
- **Konsolidirani čisti poslovni izid** presega vrednost primerljivega obdobja lani za 14,0 % in dosega 58,2 % načrtovanega za leto 2008. V čistem poslovnem izidu je vključen delež čistega poslovnega izida manjšinskih lastnikov v višini 2.424 TEUR.

Bilanca stanja

- **Bilančna vsota** konsolidirane bilance stanja Skupine Gorenje je na dan 30.09.2008 znašala 1.257.452 TEUR, kar je za 25,8 % več kot konec leta 2007 in za 24,1 % več od primerljivega obdobja leta 2007.
- **Dolgoročna sredstva** so glede na stanje konec leta 2007 višja za 33,5 %, **kratkoročna** pa za 19,5 %. V strukturi sredstev se je delež dolgoročnih sredstev povečal za 2,7 odstotnih točk in je znašal konec meseca septembra 47,6 %.
- Vrednost **neopredmetenih sredstev** se je glede na stanje konec leta 2007 nominalno povečala za 127.308 TEUR. Pretežni del povečanja je posledica vključitve prevzete družbe ATAG Europe B.V. v konsolidacijo. Iz naslova nakupa družbe ATAG Europe B.V. je bila pripoznana na osnovi cenitvenega poročila poštena vrednost blagovne znamke v višini 61.964 TEUR. Razlika, ki je ni bilo moč pripisati posameznim vrstam prevzetih sredstev in obveznosti, predstavlja dobro ime, in znaša 50.568 TEUR.
- Vrednost **nepremičnin, opreme in naprav** se je glede na stanje konec leta 2007 nominalno povečala za 20.627 TEUR, kar je posledica uresničenih naložb v devetih mesecih letošnjega leta in vključitve novih družb (ATAG Europe B.V., Publicus, d.o.o. in IG AP, d.o.o.) v Skupino Gorenje. V celotni strukturi sredstev se je njihov delež zmanjšal za 6,3 odstotne točke zaradi hitrejše dinamike rasti neopredmetenih sredstev.
- **Dolgoročne finančne naložbe**, katerih vrednost se je glede na stanje konec leta 2007 povečala za 4.509 TEUR, predstavljajo v strukturi sredstev 1,9 % delež.

- **Zaloge** so glede na stanje konec leta 2007 porasle za 33.796 TEUR ali za 15,5 %, glede na stanje konec septembra preteklega leta pa so višje za 27.595 ali 12,3 %.

v TEUR	30.9.2007	31.12.2007	30.9.2008	2008/ 9-07	2008/ 12-07
Material	71.303	69.586	85.988	120,6	123,6
Nedokončana proizvodnja	19.407	16.814	18.821	97,0	111,9
Gotovi izdelki	114.019	113.410	112.608	98,8	99,3
Trgovsko blago	15.161	14.770	30.410	200,6	205,9
Predujmi	3.782	2.891	3.440	91,0	119,0
Skupaj	223.672	217.471	251.267	112,3	115,5

Pretežni del povečanja stanja zalog je posledica povečanja zalog trgovskega blaga, ki so se, glede na stanje konec leta 2007, povečale za 15.640 TEUR. Povečanje je v celoti posledica vključitve družb ATAG v Skupino Gorenje (stanje zalog družb ATAG konec meseca septembra je bilo 18.293 TEUR). Pomembno so se povečale tudi zaloge materiala, ki so glede na stanje konec leta 2007 višje ta 16.402 TEUR. Glavnina povečanja se nanaša na krovno družbo, kjer je povečanje posledica predčasnih – stroškovno ugodnih zakupov surovin in materialov.

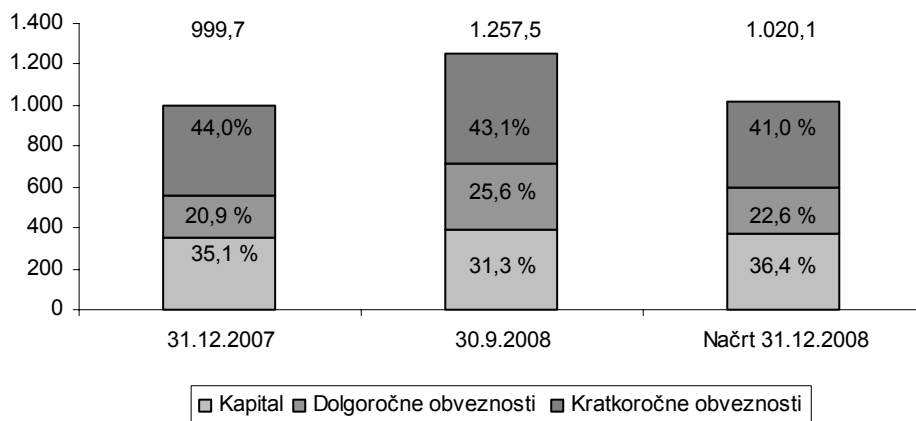
Vezava zalog gotovih izdelkov je, glede na celotno leto 2007 višja za 2 dni, glede na primerjalno obdobje preteklega leta pa je višja za 1 dan. Zastavljeni ukrepi na področju obvladovanja zalog gotovih izdelkov in trgovskega blaga so glede na obdobje jan.-jun. 2008 pripomogli da se je povprečna vezava zalog gotovih izdelkov v obdobju jan.-sept. 2008 znižala za 5 dni.

	Jan – sep 2007	Jan – dec 2007	Jan – sep 2008
Vezava gotovih proizvodov	30	29	31
Vezava terjatev do kupcev	74	71	75
Vezava obveznosti do dobaviteljev	75	81	74

- **Kratkoročne finančne naložbe** so konec meseca septembra 2008 znašale 42.397 TEUR; glede na stanje konec leta 2007 so se povečale za 14.496 TEUR. Pretežni del povečanja se nanaša na dana posojila pri družbah Gorenje, d.d. in Gorenje Tiki, d.o.o. V strukturi sredstev predstavljajo 3,4 % delež.
- **Kratkoročne poslovne terjatve** predstavljajo 23,7 % delež v strukturi sredstev Skupine Gorenje. V primerjavi s stanjem konec leta 2007 so se povečale za 42.600 TEUR ali za 16,7 % in glede na stanje konec septembra 2007 za 28.717 TEUR ali za 10,7 % (stanje terjatev družb ATAG je konec meseca septembra znašalo 12.313 TEUR). V strukturi sredstev so se zmanjšale za 1,9 odstotnih točk.
- Vezava terjatev do kupcev se je glede na enako lansko obdobje povečala s 74 na 75 dni, glede na leto 2007 pa je višja za 4 dni .
- **Druga kratkoročna sredstva** so dosegla višje vrednosti tako v primerjavi s koncem leta 2007 kot tudi v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta.
- **Kapital** je konec meseca septembra 2008 višji glede na stanje konec leta 2007 za 42.211 TEUR, v strukturi obveznosti do virov sredstev predstavlja 31,3 % delež; glede na stanje konec leta 2007 pa se je njegov delež v strukturi znižal za 3,8 odstotnih točk. Kapital se je nominalno povečal predvsem iz naslova doseženega čistega poslovnega izida in iz naslova odsvojitve lastnih delnic, na znižanje pa je vplival znesek prevrednotenja naložb na pošteno vrednost in

znesek izplačanih dividend in nagrad Nadzornemu svetu po sklepu skupščine. V strukturi virov sredstev se je delež kapitala znižal zaradi strukturnega povečanja finančnih obveznosti.

**Kapital in obveznosti Skupine Gorenje
(v mio EUR)**

- **Dolgoročne rezervacije** so se glede na stanje konec leta 2007 povečale za 8.877 TEUR; pretežni del povečanja se nanaša na kupljeno družbo ATAG (konec meseca septembra 6.888 TEUR), krovno družbo (povečanje v višini 1.320 TEUR) in ZEOS, d.o.o. (povečanje v višini 965 TEUR). V strukturi obveznosti do virov sredstev se je njihov delež glede na stanje konec leta 2007 zmanjšal za 0,6 odstotnih točk in je znašal 5,5 %.
- **Dolgoročne finančne obveznosti** so se glede na konec leta 2007 povečale za 103.068 TEUR. Poglavitni razlog povečanja je nakup družbe ATAG Europe B.V.. V strukturi obveznosti do virov sredstev se je delež dolgoročnih finančnih obveznosti glede na leto 2007 povečal za 5,2 odstotni točki in je znašal 19,7 %.
- **Kratkoročne finančne obveznosti** so se glede na konec leta 2007 povečale za 87.341 TEUR; v primerjavi s primerljivim obdobjem preteklega leta pa so ostale praktično na enaki ravni. Povečanje kratkoročne zadolženosti je predvsem posledica povečanja čistih obratnih sredstev zaradi medletne dinamike poslovanja.
- V strukturi obveznosti do virov sredstev se je delež kratkoročnih finančnih obveznosti glede na leto 2007 povečal za 3,6 odstotne točke.
- **Kratkoročne poslovne obveznosti** so se v primerjavi s stanjem konec leta 2007 zmanjšale za 24.864 TEUR. Njihov delež v strukturi obveznosti do virov sredstev se je glede na stanje konec leta 2007 znižal za 6,5 odstotnih točk. Zmanjšanje kratkoročnih poslovnih obveznosti je predvsem posledica medletne nabavne dinamike ter večjega obsega vračunanih, še ne zaračunanih stroškov s strani dobaviteljev, izkazanih med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.
- Vezava obveznosti do dobaviteljev se je glede na enako obdobje preteklega leta zmanjšala s 75 na 74 dni, glede na celotno leto 2007 pa je nižja za 7 dni.
- **Druge kratkoročne obveznosti**, ki zajemajo predvsem kratkoročne obveznosti do zaposlenih in do države ter drugih institucij, kratkoročne obveznosti za prejete predujme in vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke, so se glede na konec leta 2007 povečale za 40.110 TEUR. Pretežni del povečanja je odraz višje ravni vračunavanja poslovnih stroškov oziroma odhodkov v

medletnem bilanciranju. Njihov delež se je glede na stanje konec leta 2007 povečal za 2,0 odstotnih točk in je znašal 7,4 %.

Izkaz finančnega izida

- Doseženi **finančni tok pri poslovanju** je bil negativen. Nanj je pozitivno vplivala amortizacija in dobiček pred obdavčitvijo. Na drugi strani pa je imelo nanj pomemben negativen vpliv povečanje zalog in drugih kratkoročnih terjatev.
- **Finančni tok pri naložbenju** je bil negativen zaradi pridobitev nepremičnin, opreme in naprav ter neopredmetenih sredstev in nakupa družbe ATAG Europe B.V..
- **Finančni tok pri financiranju** je bil pozitiven zaradi povečanega obsega finančnih dolgov.

4.2.4. Področni in območni odseki

v TEUR	Gospodinjski aparati		Ostale divizije		Izločitve		Skupina	
	1-9 2008	1-9 2007	1-9 2008	1-9 2007	1-9 2008	1-9 2007	1-9 2008	1-9 2007
Prihodki od prodaje tretjim	778.781	752.559	213.245	197.920		0	992.026	950.479
Prodaja med divizijami	6.209	6.020	22.766	18.966	-28.975	-24.986	0	0
Prihodki od prodaje skupaj	784.990	758.579	236.011	216.886	-28.975	-24.986	992.026	950.479
Poslovni izid iz poslovanja	16.308	15.925	9.795	6.627			26.103	22.552
Neto finančni rezultat							-5.904	-4.471
Davek iz dobička							-4.775	-4.553
Čisti poslovni izid tekočega obdobja							15.424	13.528

v TEUR	EU		Vzhodna Evropa		Ostali svet		Izločitve		Skupina	
	1-9 2008	1-9 2007	1-9 2008	1-9 2007	1-9 2008	1-9 2007	1-9 2008	1-9 2007	1-9 2008	1-9 2007
Prihodki od prodaje tretjim	680.995	684.794	274.126	231.349	36.905	34.336		0	992.026	950.479

4.2.5. Računovodski kazalniki

	Jan - sep 2007	Načrt 2008	Jan – sep 2008
KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI			
Čista dobičkonosnost prihodkov	1,4%	2,0%	1,6%
Čista donosnost sredstev	1,9%	2,6%	1,8%
Čista dobičkonosnost kapitala	6,6%	7,3%	5,5%
AKTIVNOSTNI KAZALNIKI			
Koeficient obračanja sredstev	1,30	1,29	1,17
Koeficient obračanja zalog	6,05	5,97	5,64
Koeficient obračanja kratkoročnih terjatev do kupcev	4,86	4,82	4,77
KAZALNIKI STANJA INVESTIRANJA			
Stopnja osnovnosti investiranja	0,40	0,42	0,44
Stopnja dolgoročnosti investiranja	0,43	0,45	0,48
KAZALNIKI FINANČNE STRUKTURE			
Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev	1,14	1,30	1,19
Stopnja lastniškosti financiranja	0,28	0,36	0,31
Stopnja dolgoročnosti financiranja	0,49	0,59	0,57
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	0,70	0,87	0,70
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	0,08	0,06	0,11
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	0,68	0,80	0,75
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	1,12	1,33	1,21
Čiste finančne obveznosti / kapital	1,25	0,78	1,12
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA			
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,02	1,03	1,03
Prihodki od prodaje na zaposlenega (v EUR)	83.427	112.858	87.119
Dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	19.329	28.325	20.804

Pregled družb Skupine Gorenje

V letu 2008 so podjetja vodili naslednji direktorji:

Družbe	Direktor
Gorenje, d.d., Slovenija	Franc Bobinac, predsednik uprave Franc Košec, član uprave Mirjana Dimc Perko, članica uprave Uroš Marolt, član uprave Branko Apat, član uprave Drago Bahun, član uprave Philip Alexander Sluiter, član uprave (od 26.8.2008)
Gorenje Orodjarna, d.o.o., Slovenija	dr. Blaž Nardin
Indop, d.o.o., Slovenija	Boris Jurkošek
ZEOS, d.o.o., Slovenija	Emil Šehič
Surovina, d.d., Slovenija	Marko Fon
RVT d.o.o., Slovenija	Janez Ekart
Gorenje I.P.C., d.o.o., Slovenija	Mirko Rožanc
Gorenje GTI, d.o.o., Slovenija	Cita Špital-Meh
Gorenje Gostinstvo, d.o.o., Slovenija	Saša Oprešnik
LINEA SP, d.o.o., Slovenija	Franjo Gjerkeš
Gorenje Tiki d.o.o., Slovenija	Branko Apat
Gorenje Notranja oprema, d.o.o., Slovenija	Gregor Verbič
Energygor, d.o.o., Slovenija	Marijan Penšek
Kemis, d.o.o., Slovenija	Emil Nanut
Istrabenz Gorenje, d.o.o., Slovenija	dr. Robert Golob, predsednik uprave Aleksander Mervar, član uprave
GEN-I, d.o.o., Slovenija	dr. Robert Golob, predsednik uprave Martin Novšak, namestnik predsednika uprave dr. Dejan Paravan, član uprave dr. Igor Koprivnikar, član uprave
Istrabenz investicijski inženiring, d.o.o., Slovenija	dr. Robert Golob
Istrabenz Gorenje inženiring, d.o.o., Slovenija	Gorazd Jamnik
ERICo, d.o.o., Slovenija	Marko Mavec
Gorenje Beteiligungs GmbH, Avstrija	Marko Šefer
Gorenje Austria Handels GmbH, Avstrija	Sandra Lubej
Gorenje Küchen GmbH, Avstrija	Benedikt Skok
Gorenje Vertriebs GmbH, Nemčija	Alojz Gabrovec (do 31.8.2008) (od 1.9.2008) Klemen Prešeren
Gorenje Körting Italia S.r.l., Italija	Matjaž Geratič
Gorenje France S.A.S., Francija	Matjaž Geratič
Gorenje BELUX S.a.r.l., Belgija	Matjaž Geratič
Gorenje UK Ltd, Velika Britanija	Matej Čufer
Gorenje Skandinavien A/S, Danska	Kristian Hansen
Gorenje AB, Švedska	Kristian Hansen
Gorenje spol. s r.o., Češka Republika	Suad Hadžić
Gorenje real spol. s r.o., Češka Republika	Suad Hadžić
Gorenje – kuchyně spol. s r.o., Češka Republika	Viktor Faktor
Gorenje Slovakia s.r.o., Slovaška Republika	Bogdan Urh
Gorenje Budapest Kft, Madžarska	Bogdan Urh
Gorenje Polska Sp. z o.o., Poljska	Franc Rogan
Gorenje Bulgaria EOOD, Bolgarija	Darko Mlinar
Gorenje Zagreb, d.o.o., Hrvaška	Janez Živko (do 30.6.2008) (od 1.7.2008) Jan Štern
Gorenje Skopje, d.o.o., Makedonija	Nenad Jovanović

Gorenje Commerce, d.o.o., Bosna in Gorenje, d.o.o., Srbija	Janez Kumer (do 30.6.2008) (od 1.7.2008) Robert Polšak
Gorenje Podgorica, d.o.o., Črna gora	Marko Mrzel
Gorenje OY, Finska	Darko Vukčević
Gorenje Romania S.R.L., Romunija	Kristian Hansen
Gorenje AS, Norveška	Anton Prislan
Kemis -Termoclean, d.o.o., Hrvaška	Kristian Hansen
Kemis BiH, d.o.o., Bosna in Hercegovina	Zoran Matić
Gorenje aparati za domačinstvo, d.o.o., Srbija	Maid Hadžimujić
Mora Moravia s r.o. Češka Republika	Mirko Meža
Gorenje Invest, d.o.o., Srbija	Vitezslav Ružička
ST Bana Nekretnine, d.o.o., Srbija	Marko Mrzel
Kemis, d.o.o., Valjevo, Srbija	Rudolf Krebl
Kemis – SRS, d.o.o., Bosna in Hercegovina	Franc Lipovšek
OÜ Gorenje, Estonija	Mladen Đekić
SIA Gorenje, Latvija	Kristian Hansen
Gorenje Gulf FZE, Združeni Arabski Emirati	Kristian Hansen
Gorenje Espana, S.L., Španija	Nermin Salman
Gorenje Tiki, d.o.o., Srbija	Matjaž Geratič
Publicus, d.o.o., Slovenija	Branko Apat
GEN-I, d.o.o., Hrvaška	Bogomir Eržen
GEN-I, d.o.o., Srbija	dr. Igor Koprivnikar
Intrade energija, d.o.o., Bosna in Hercegovina	dr. Igor Koprivnikar
Vitales, d.o.o., Nova Bila, Bosna in Hercegovina	Emir Avdić
Vitales, d.o.o., Bihać, Bosna in Hercegovina	Aleksander Krofl
Vitales, d.o.o., Sokolac, Bosna in Hercegovina	Borut del Fabbro
Gorenje Istanbul Ltd., Turčija	Zlatko Huzejrović
Gorenje TOV, Ukrajina	Suad Mujakić
Sirovina a.d., Srbija	Matjaž Podlogar
Gorenje Projekt, d.o.o., Slovenija	Jelica Berber
Gorenje Design Studio, d.o.o., Slovenija	Bogdan Topič
Vitales Nova Gorica, d.o.o., Slovenija	Jurij Giacomelli
Istrabenz Gorenje Projekt, d.o.o., Slovenija	Andrej Černe
Gorenje Kazakhstan, TOO	Jože Potrpin
Istrabenz Gorenje avtomatizacija procesov, GEN-I, Ktf., Madžarska	Roman Jeglič
BPC, d.o.o., Solkan	Marko Urbanija
ATAG Europe BV	dr. Igor Koprivnikar
ATAG Nederland BV	Borut del Fabbro
ATAG Belgie	Philip Sluiter / Ben Hofenk
ATAG Financiele Diensten B.V.	Philip Sluiter / Ben Hofenk
ATAG Financial Sevices B.V.	Philip Sluiter / Jackie Haeck
Intell Properties B.V.	Philip Sluiter / Ben Hofenk
ATAG Special Product N.V.	Philip Sluiter / Ben Hofenk
Gorenje kuhinje, d.o.o., Ukrajina	Philip Sluiter / Ben Hofenk
	Terleckaya Elena

4.3. Računovodsko poročilo družbe Gorenje, d.d.

4.3.1 Računovodski izkazi družbe Gorenje, d.d.

4.3.1.1 Izkaz poslovnega izida

V TEUR	Jan - sep 2007	Načrt 2008	Jan - sep 2008	08/ N08	08/ 07
1. Prihodki od prodaje	603.236	868.556	564.966	65,1	93,7
2. Sprememba vrednosti zalog	8.538	4.000	2.781	69,5	32,6
3. Drugi poslovni prihodki	5.980	6.188	5.226	84,5	87,4
4. Kosmati donos iz poslovanja	617.754	878.744	572.973	65,2	92,7
5. Stroški blaga, materiala in storitev	-498.466	-700.907	-450.010	64,2	90,3
6. Stroški dela	-79.154	-113.748	-82.508	72,5	104,2
7. Amortizacija	-25.499	-35.662	-27.103	76,0	106,3
8. Drugi poslovni odhodki	-5.012	-5.548	-3.972	71,6	79,3
9. Poslovni izid iz poslovanja	9.623	22.879	9.380	41,0	97,5
10. Finančni prihodki	8.822	8.843	15.457	174,8	175,2
11. Finančni odhodki	-11.937	-15.077	-17.205	114,1	144,1
12. Celotni poslovni izid	6.508	16.645	7.632	45,9	117,3
13. Davek iz dobička	-1.495	-1.992	-960	48,2	64,2
14. Čisti poslovni izid	5.013	14.653	6.672	45,5	133,1

4.3.1.2 Bilanca stanja

V TEUR	Stanje 30.9.2007	Stanje 30.9.2008	08/ 9-07	Stanje 31.12.2007	08/ 12- 07
SREDSTVA	659.786	853.704	129,4	675.303	126,4
A. Dolgoročna sredstva	329.356	477.153	144,9	340.858	140,0
I. Nepremičnine, naprave in oprema	186.802	187.202	100,2	189.392	98,8
II. Neopredmetena sredstva	17.428	16.122	92,5	18.243	88,4
III. Naložbene nepremičnine	1.753	2.242	127,9	2.698	83,1
IV. Naložbe v odvisne družbe	107.563	246.922	229,6	113.862	216,9
V. Naložbe v pridružene družbe	0	8	/	0	/
VI. Druge dolgoročne naložbe	10.786	19.428	180,1	12.207	159,2
VII. Odložene terjatve za davke	5.024	5.229	104,1	4.456	117,4
B. Kratkoročna sredstva	330.430	376.551	114,0	334.445	112,6
I. Nekratkoročna sredstva za prodajo	62	0	/	0	/
II. Zaloge	97.690	111.515	114,2	93.869	118,8
III. Kratkoročne finančne naložbe	20.860	57.513	275,7	26.150	219,9
IV. Terjatve do kupcev	190.998	185.908	97,3	200.671	92,6
V. Druga kratkoročna sredstva	20.652	21.546	104,3	13.724	157,0
VI. Denar in denarni ustrezniki	168	69	41,1	31	222,6
KAPITAL IN OBVEZNOSTI	659.786	853.704	129,4	675.303	126,4
A. Kapital	211.082	307.545	145,7	274.785	111,9
I. Osnovni kapital	50.910	58.546	115,0	58.546	100,0
II. Kapitalske rezerve	78.587	140.624	178,9	125.851	111,7
III. Zakonske in statutarne rezerve	43.713	20.400	46,7	45.034	45,3
IV. Zadržani dobiček	58.002	89.523	154,4	64.660	138,5
V. Rezerva za pošteno vrednost	7.563	1.511	20,0	8.387	18,0
VI. Lastne delnice	-27.693	-3.059	11,1	-27.693	11,0
B. Dolgoročne obveznosti	142.600	237.234	166,4	138.724	171,0
I. Rezervacije	28.505	27.532	96,6	26.212	105,0
II. Odložene obveznosti za davke	1.894	709	37,4	1.886	37,6
III. Dolgoročne finančne obveznosti	112.201	208.993	186,3	110.626	188,9
C. Kratkoročne obveznosti	306.104	308.925	101,0	261.794	118,0
I. Kratkoročne finančne obveznosti	144.824	142.586	98,5	62.149	229,4
II. Obveznosti do dobaviteljev	130.581	131.056	100,4	177.528	73,8
III. Druge kratkoročne obveznosti	30.699	35.283	114,9	22.117	159,5

4.3.1.3. Izkaz finančnega izida

v TEUR	Jan – sep 2007	Jan – sep 2008
A. FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
Poslovni izid obračunskega obdobja	5.013	6.672
Prilagoditve za:		
Amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	23.350	23.750
Amortizacijo neopredmetenih sredstev	2.149	3.353
Prihodke od naložbenja	-8.822	-15.457
Finančne odhodke	11.937	17.205
Prihodke od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	-483	-96
Odhodke za davke	1.496	960
Poslovni izid iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in rezervacijami	34.640	36.387
Povečanje/zmanjšanje poslovnih in drugih terjatev	-1.621	8.888
Povečanje/zmanjšanje zalog	-9.331	-17.646
Povečanje/zmanjšanje rezervacij	1.844	1.320
Povečanje/zmanjšanje poslovnih in drugih obveznosti	-44.571	-34.483
Pri poslovanju pridobljena denarna sredstva	-53.679	-41.921
Plačane obresti	-11.415	-12.509
Plačani davek iz dobička	-898	-1.027
Prihodki od odškodnin	0	2.174
Čisti finančni tok iz poslovanja	-31.352	-16.896
B. FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
Prejemki iz prodaje nepremičnin, naprav in opreme	2.682	1.255
Prejemki iz prodaje naložb	2.613	4.536
Prejete obresti	1.950	1.175
Prejete dividende	1.374	1.418
Nakup odvisnega podjetja, brez pridobljenih denarnih sredstev	-14.262	-95.648
Pridobitev nepremičnin, naprav in opreme	-16.335	-21.441
Ostale naložbe	-7.087	-4.666
Dana posojila	-3.983	-40.171
Pridobitev neopredmetenih sredstev	-2.227	-1.210
Čisti finančni tok iz naložbenja	-35.275	-154.752
C. FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
Najem posojil	71.002	178.129
Izplačane dividende in nagrade nadzornemu svetu	-4.735	-6.443
Čisti finančni tok iz financiranja	66.267	171.686
D. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV		
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-360	38
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku obdobja	528	31
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na koncu obdobja	168	69

4.3.1.4. Izkaz gibanja kapitala

v TEUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske in statutarne rezerve	Zadržani dobiček	Lastne delnice	Rezerva za pošteno vrednost	Skupaj
Začetno stanje 1.1.2008	58.546	125.851	45.034	64.660	-27.693	8.387	274.785
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja				6.672			6.672
Rezerva za pošteno vrednost iz naslova finančnih naložb						-9.040	-9.040
Obveznosti za odložene davke						2.164	2.164
Odsvojitve lastnih delnic		14.773			24.634		39.407
Sproščanje rezerv za lastne delnice			-24.634	24.634			0
Izplačane dividende po sklepu skupščine				-6.314			-6.314
Izplačilo nagrad nadzornemu svetu po sklepu skupščine				-129			-129
Končno stanje 30.9.2008	58.546	140.624	20.400	89.523	-3.059	1.511	307.545

v TEUR	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske in statutarne rezerve	Zadržani dobiček	Lastne delnice	Rezerva za pošteno vrednost	Skupaj
Začetno stanje 1.1.2007	50.910	78.587	43.713	57.724	-27.693	5.989	209.230
Čisti poslovni izid poslovnega leta				5.013			5.013
Rezerva za pošteno vrednost iz naslova finančnih naložb						2.293	2.293
Obveznosti za odložene davke						-719	-719
Izplačane dividende po sklepu skupščine				-4.627			-4.627
Izplačilo nagrad nadzornemu svetu po sklepu skupščine				-108			-108
Končno stanje 30.9.2007	50.910	78.587	43.713	58.002	-27.693	7.563	211.082

4.3.2. Pojasnila k računovodskim izkazom

Prihodki

- **Prihodki od prodaje** v višini 564.966 TEUR so za **6,3 % (38.270 TEUR)** nižji kot v enakem obdobju lanskega leta in dosegajo 65,1 % delež načrtovanih za leto 2008.

V strukturi celotne prodaje dosega **prodaja velikih gospodinjskih aparatov** 400.471 TEUR ali **70,9 % delež**; v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta je **nižja za 7,5 %**.

Ostala prodaja znaša 164.495 TEUR in je za 3,3 % nižja od primerjalnega obdobja za leto 2007. Na ostalo prodajo je vplivala sprememba načina prodaje proizvedenih hladilno-zamrzovalnih aparatov v Valjevu. Zaradi prehoda na direktno prodajo iz družbe AD Valjevo, se je znižala posredna prodaja izdelkov iz te odvisne družbe. Družba AD Valjevo je sicer pomembno izboljšala dobičkonosnost poslovanja. Ravno tako so se nekoliko znižali prihodki iz naslova prodaje materiala in storitev. Pomembno se je zaradi prenosa dejavnosti dopolnilnega programa iz odvisne družbe Mora Moravia s.r.o. na krovno družbo povečala prodaja izdelkov Mora; pomembno se je povečal tudi obseg prihodkov ostalega dopolnilnega programa.

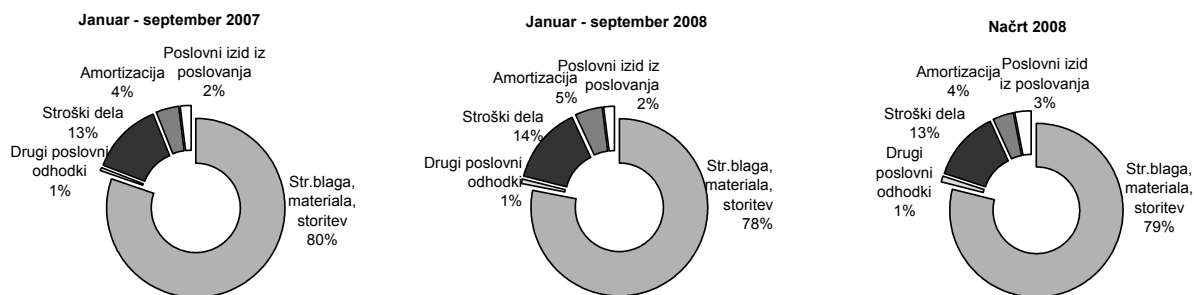
Drugi poslovni prihodki vključujejo prihodke iz naslova najemnin, zakupnin in odškodnin, subvencij ter vračunane prihodke blagovne znamke. Glede na enako obdobje preteklega leta so nižji za 12,6 %.

Stroški in odhodki

- Delež **stroškov blaga, materiala in storitev** znaša v strukturi kosmatega donosa iz poslovanja 78,5 odstotkov in je nižji od doseženega v enakem obdobju lanskega leta za 2,2 odstotni točki. Njihova rast je bila počasnejša od rasti kosmatega donosa iz poslovanja za 2,4 odstotne točke kar je predvsem posledica prestrukturiranja prodajnega asortimana ter časovno ugodnih zakupov strateških surovin. Stroški **nabavne vrednosti prodanega blaga in materiala** so nižji za 1,6% v primerjavi z lanskim primerljivim obdobjem in dosegajo 20,1% delež v strukturi kosmatega donosa iz poslovanja. Znižanje **stroškov surovin in materiala za 14,5 % v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta**, je posledica 8,7 odstotnega znižanja količinske proizvodnje velikih gospodinjskih aparatov (izboljšanje strukture prodaje izdelkov) ter nadaljevanje nabavnih aktivnosti glede optimiranja nabavnih verig z osvajanjem nakupov materiala na globalni ravni. **Stroški storitev** so glede na primerjalno obdobje preteklega leta nižji za 2,9 %, kar je posledica manjšega obsega poslovanja.

v TEUR	Jan – sep 2007	Načrt 2008	Jan – sep 2008	2008/ N08	08/ 07
Stroški blaga, materiala in storitev	498.466	700.907	450.010	64,2	90,3
- nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	116.833	164.673	114.973	69,8	98,4
- stroški materiala	306.902	426.952	262.512	61,5	85,5
- stroški storitev	74.731	109.282	72.525	66,4	97,1
Stroški dela	79.154	113.748	82.508	72,5	104,2
Stroški amortizacije	25.499	35.662	27.103	76,0	106,3
Drugi poslovni odhodki	5.012	5.548	3.972	71,6	79,3
Poslovni stroški skupaj	608.131	855.865	563.593	65,9	92,7

- **Stroški dela** so dosegli 72,5 % delež načrtovanih in so glede na primerljivo obdobje lanskega leta višji za 4,2%; povečanje se nanaša na usklajevanje plač z določili delovnopravne zakonodaje.
- **Stroški amortizacije** dosegajo 76,0 % načrtovanih in so v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta višji za 6,3%.

Struktura pomembnih stroškovnih (odhodkovnih) postavk v kosmatem donosu

- **Drugi poslovni odhodki** so v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta nižji za 20,7 %.
- **Dodana vrednost** obdobja znaša 120.411 TEUR in je za 2,2 % višja od vrednosti primerljivega obdobja lani ter dosega 68,9 odstotkov načrtovane vrednosti za leto 2008. **Na zaposlenega** znaša 22.037 EUR, kar je za 5 % več od dosežene vrednosti v enakem obdobju lanskega leta.
- **Poslovni izid iz poslovanja pred amortizacijo** (izračunan kot poslovni izid iz poslovanja, povečan za stroške amortizacije) znaša 36.483 TEUR, kar je za 3,9 % več kot v enakem obdobju leta 2007 in predstavlja 62,3 % letnega načrta.
- **Poslovni izid iz poslovanja** je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta nižji za 2,5 % in dosega 41,0 % načrtovanega za leto 2008, kar je posledica nižje rasti stroškov materiala, storitev in drugih poslovnih odhodkov in boljše strukture prodanih izdelkov.
- **Finančna gibanja** znižujejo poslovni izid iz poslovanja za 1.748 TEUR. Negativni rezultat finančnih gibanj vključuje negativni rezultat obresti zaradi povečanja referenčne obrestne mere in dodatnega zadolževanja. S prehodom na MSRP učinke ščitenja pred valutnimi in obrestnimi tveganji, ki se nanašajo na varovanje poštene vrednosti pred tveganjem, izkazujemo med finančnimi postavkami (prihodki oz. odhodki). V finančnih postavkah so tako izkazani tako učinki prevrednotenja teh poslov na poštene tržne vrednosti ob sestavi bilance stanja, kot tudi učinki izvršitve oz. zapadlosti izvedenih finančnih instrumentov. V obdobju januar – september 2008 smo iz naslova izvedenih finančnih instrumentov (valutna, obrestna in blagovna tveganja) uresničili 386 TEUR neto pozitivnega finančnega učinka, v letu 2007 v enakem primerjalnem obdobju pa 398 TEUR neto negativnega finančnega učinka. Razkorak med učinkoma je v veliki meri posledica vrednotenja teh instrumentov na poštene vrednosti ob zaključku preteklega leta ter skladno z MSRP zahtevana vključitev pozitivnih učinkov teh instrumentov v izkaze preteklega leta.

v TEUR	Jan – sep 2007	Jan – sep 2008	2008/ 07
Prihodki od dividend	1.374	1.418	103,2
Prihodki od obresti*	2.017	3.334	165,3
Prihodki od prevrednotovanja zaradi ohranitve vrednosti**	1.233	4.252	344,8
Drugi finančni prihodki	4.198	6.453	153,7
Skupaj finančni prihodki	8.822	15.457	175,2
Odhodki za obresti*	-8.244	-13.111	159,0
Odhodki od prevrednotenja zaradi ohranitve vrednosti**	-3.543	-3.835	108,2
Drugi finančni odhodki	-150	-259	172,7
Skupaj finančni odhodki	-11.937	-17.205	144,1
Rezultat dividend	1.374	1.418	103,2
Rezultat obresti	-6.227	-9.777	157,0
Rezultat prevrednotovanj	-2.310	417	/
Rezultat drugih finančnih gibanj	4.048	6.194	153,1
Skupaj rezultat finančnih gibanj	-3.115	-1.748	56,2

* vključeni prihodki/odhodki od obrestnih ščitenj

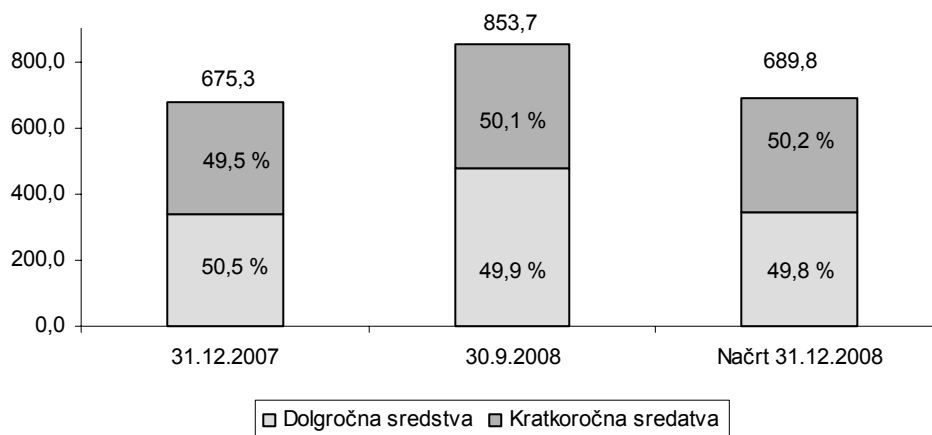
** vključeni prihodki/odhodki od valutnih ščitenj

- **Celotni poslovni izid**, torej poslovni izid pred davki, je v opazovanem obdobju znašal 7.632 TEUR in je glede na primerjalno obdobje leta 2007 višji za 17,3 % in dosega 45,9 % načrtovanega za leto 2008.
- **Davek iz dobička** je izkazan z upoštevanjem dejanske obveznosti iz naslova obračuna davka iz dobička pravnih oseb in odloženega davka v višini 960 TEUR. Razlogi so v spremembi davčne zakonodaje – možnost uveljavljanja dodatne regijske olajšave za investiranje v raziskave in razvoj za celotno leto ter vpliv spremenjene davčne stopnje na terjatve za odloženi davek.
- **Čisti poslovni izid** obračunskega obdobja znaša 6.672 TEUR in je 33,1 odstotkov višji od čistega poslovnega izida enakega obdobja lanskega leta; načrtovani letni čisti poslovni izid dosega v višini 45,5 odstotkov.

Bilanca stanja

- **Bilančna vsota** na dan 30.09.2008 znaša 853.704 TEUR in je za 26,4 % višja od stanja konec leta 2007.
- Bilanca stanja na strani **sredstev** se je glede na konec lanskega leta strukturno spremenila v korist dolgoročnih sredstev za 5,4 odstotnih točk; prestukturiranje je predvsem posledica povečanja dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe.

Sredstva Gorenje, d.d.
(v mio EUR)

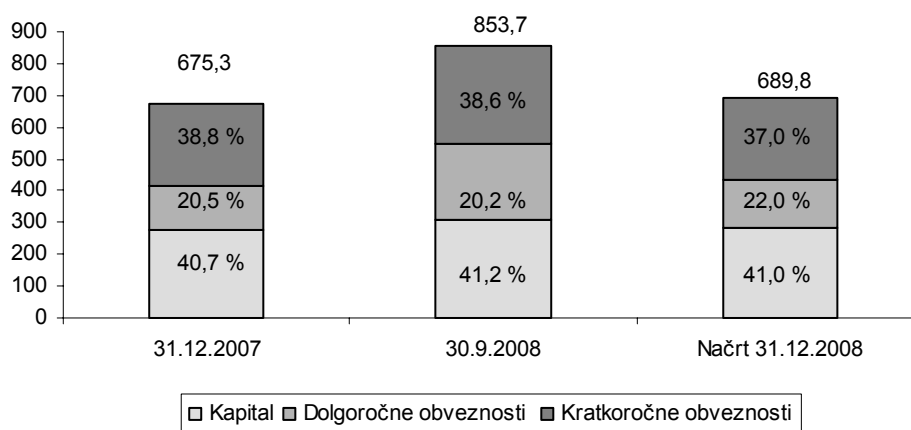

- **Nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva** so glede na preteklo leto nižje za 2,1 %, kar je posledica letne dinamike investicijskega ciklusa in umirjene investicijske politike v letu 2008.
- **Naložbene nepremičnine**, ki predstavljajo nepremičnine dane v najem drugim družbam in napremičnine namenjene za nadaljno prodajo, so se v primerjavi s preteklim letom znižale za 16,9%.
- **Naložbe v odvisne družbe** znašajo 246.922 TEUR in so 116,9 % višje od preteklega leta. Povečanje se nanaša na nakup 100-odstotnega deleža nizozemske družbe ATAG Europe B.V. v višini 130.317 TEUR, na ustanovitev odvisne družbe Gorenje Projekt, d.o.o. (88 TEUR), na ustanovitev odvisne družbe Gores, d.o.o., (100 TEUR), na ustanovitev in 52 % solastništvo odvisne družbe Gorenje Design studio, d.o.o., (260 TEUR), na odkup 51% lastniškega deleža Publicus, d.o.o., (2.000 TEUR) in na dokapitalizacijo družb Gorenje Tiki, d.o.o., Gorenje Notranja oprema d.o.o., in Istrabenz Gorenje energetski sistemi d.o.o., (1.983 TEUR). V devetih mesecih letošnjega leta so bile odsvojene odvisne družbe Gorenje Adria Nekretnine d.o.o., Gorenje Imobilia d.o.o. in Gores d.o.o..
- **Druge dolgoročne naložbe** so glede na preteklo leto višje za 59,2%, kar je posledica odprodaje odvisnih družb in nepremičnin.
- **Zaloge** v višini 111.515 TEUR so v primerjavi s končnim stanjem leta 2007 višje za 18,8 % in v strukturi bilance dosegajo 13,1-odstotni delež, kar je za 0,8 odstotne točke manj od stanja na koncu leta 2007. Stanje **zalog materiala** je glede na konec preteklega leta višje za 21,3 %, kar je v glavnem posledica predčasnega – stroškovno ugodnega zakupa materialov in surovin. Zaloge materiala in surovin bodo zaradi omenjenih predčasnih zakupov do konca leta padle na načrtovane nivoje. Povprečna vezava materiala v zalogah je za 14 dni višja od povprečne vezave leta 2007. **Zaloge gotovih izdelkov** so glede na preteklo leto višje za 7,3 %, kar je posledica sezonskega vpliva pri izvajanju prodajnih aktivnosti. Povprečna vezava zalog gotovih izdelkov je glede na povprečje leta 2007 daljša za 3 dni, kar je predvsem posledica manj ugodnega obvladovanja zalog gotovih izdelkov v prvi polovici letošnjega leta. Kot posledica zastavljenih aktivnosti, za učinkovitejše obvladovanje zalog, se je povprečni obseg zalog v tretjem četrtletju letošnjega leta znižal za več kot 10 % glede na povprečen obseg zalog v drugem četrtletju letošnjega leta. **Zaloge trgovskega blaga** v višini 6.576 TEUR so glede na konec leta 2007 višje za 6,5 %, kar je predvsem posledica prenosa dejavnosti dopolnilnega

programa iz odvisne družbe Mora Moravia s.r.o.. na krovno družbo, deloma pa tudi medletne dinamike prodajnih aktivnosti, kar je vplivalo na doseženo manj ugodno obračanje zalog trgovskega blaga.

- **Kratkoročne finančne naložbe** so glede na zadnji dan preteklega leta višje za 119,9 %, kar je v pretežni meri posledica odobrenih posojil odvisnim in drugim družbam. Skupna tržna vrednost naložb v vrednostne papirje, ki kotirajo na borzi je znašala na dan 30.09.2008 6.871 TEUR. Prevrednotenje iz tega naslova je upoštevano v prevrednotovalnem popravku kapitala. Saldo finančnih gibanj krovne družbe bo ob koncu leta upošteval končno vrednotenje vrednostnih papirjev, ki kotirajo na borzi in jih ima krovna družba med svojimi kratkoročnimi finančnimi naložbami.
- Stanje **kratkoročnih poslovnih terjatev** do kupcev je za 7,4 % nižje od stanja na zadnji dan preteklega leta, kar je posledica nižje prodaje v devetih mesecih letošnjega leta. Negativni gospodarski trendi so vplivali na slabši likvidnostni položaj na vseh trgih, kar se odraža v povečanju povprečne vezave terjatev za 6 dni od povprečja leta 2007.
- Vezava **obveznosti do dobaviteljev** so v devetih mesecih leta 2007 znašale 78 dni, kar je 3 dni več od povprečja leta 2007.
- **Druga kratkoročna sredstva** so se v primerjavi s stanjem konec leta povečala za 57,0%, predvsem zaradi odloženih stroškov in prihodkov, ki se nanašajo na projekte in na odložene stroške dela.
- **V strukturi obveznosti** do virov sredstev ugotavljamo, da na dan 30.09. 2008 dolgoročni viri za 14,2% presegajo stanje dolgoročnih sredstev. Lastniški kapital in dolgoročne rezervacije v strukturi obveznosti do virov sredstev skupaj predstavljajo 39,2-odstotni delež, kar zagotavlja konzervativno kapitalsko sestavo.

Kapital in obveznosti Gorenje, d.d.
(v mio EUR)

Kapital družbe je v primerjavi s koncem leta 2007 višji za 11,9 %. Spremembe se nanašajo na:

- povečanje za ustvarjeni čisti poslovni izid obravnavanega obračunskega obdobja v višini 6.672 TEUR,
- zmanjšanje rezerve za pošteno vrednost zaradi prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, na tržno vrednost v višini 7.172 TEUR,

- zmanjšanje rezerv za pošteno vrednost zaradi odprave rezerve za finančne naložbe, ki so se prodale, v višini 2.288 TEUR,
 - povečanje rezerv za pošteno vrednost v višini spremembe vrednosti učinkovitega ščitenja denarnega toka (420 TEUR),
 - povečanje rezerv za pošteno vrednost v višini obveznosti iz naslova odloženega davka (2.164 TEUR),
 - odsvojitvev 1.070.000 lastnih delnic kot del kupnine za prevzem nizozemske družbe ATAG Europe B.V. v višini 39.407 TEUR. Razlika nad knjigovodsko in prodajno vrednostjo lastnih delnic v višini 14.773 TEUR je povečala kapitalske rezerve, medtem ko je sprostitvev rezerv za lastne delnice povečala preneseni dobiček preteklih let v višini 24.634 TEUR in
 - izplačane dividende in nagrado nadzornemu svetu po sklepu skupščine v višini 6.443 TEUR.
- **Rezervacije** so glede na konec leta višje za 5,0 % in v strukturi obveznosti do virov sredstev predstavljajo 3,2 % delež, kar je 0,7 odstotnih točk manj od preteklega leta. Družba je v breme stroškov storitev oblikovala rezervacije za prodajne garancije v višini 7.628 TEUR, v breme stroškov dela pa rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade v višini 1.153 TEUR. Dodatno je v breme drugih poslovnih odhodkov oblikovala še rezervacije za tožbe v višini 747 TEUR.
 - **Dolgoročne finančne obveznosti** v višini 208.993 TEUR predstavljajo 24,5 % delež v strukturi bilančne vsote in so za 88,9 % višje od predhodnega leta. Nanašajo se na posojila, najeta pri domačih bankah. Glavni razlog za povečanje dolgoročnih finančnih obveznosti je v nakupu nizozemske družbe ATAG Europe B.V. V primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta so dolgoročne finančne obveznosti višje za 86,3%.
 - **Kratkoročne finančne obveznosti** v znesku 142.586 TEUR so v primerjavi s preteklim letom višje za 129,4 %, kar je pogojeno z obsegom financiranja čistih obratnih sredstev in z znižanjem poslovnih obveznosti zaradi medletne nabavne dinamike. Glede na enako obdobje preteklega leta so nižje za 1,5%.
 - **Obveznosti do dobaviteljev** so glede na konec leta 2007 nižje za 26,2 %, kar je posledica medletne dinamike nabave ter večjega obsega vračunanih, še nezaračunanih stroškov s strani dobaviteljev, izkazanih med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.
 - **Druge kratkoročne obveznosti** v višini 35.283 TEUR sestavljajo predvsem kratkoročne obveznosti do zaposlenih in do države ter drugih institucij, kratkoročne obveznosti za prejete predujme in vnaprej vračunani stroški oziroma odhodki. V primerjavi s koncem preteklega leta so se povečale za 59,5 % predvsem zaradi višje ravni vračunavanja poslovnih stroškov oziroma odhodkov, ki ga prinaša medletno bilanciranje.

Izkaz finančnega izida

- Na negativni **finančni tok pri poslovanju** je vplivalo zmanjšanje poslovnih in drugih kratkoročnih obveznosti ter povečanje zalog.
- **Finančni tok pri naložbenju** je bil negativen zaradi pridobitev neopredmetenih dolgoročnih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in finančnih naložb.
- **Finančni tok pri financiranju** je pozitiven zaradi dodatnega dolgoročnega in kratkoročnega zadolževanja.

4.3.3. Računovodski kazalniki

	Jan – sep 2007	Načrt 2008	Jan – sep 2008
KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI			
Čista dobičkonosnost prihodkov	0,8%	1,7%	1,2%
Čista donosnost sredstev	1,0%	2,2%	1,2%
Čista dobičkonosnost kapitala	3,2%	5,3%	3,1%
AKTIVNOSTNI KAZALNIKI			
Koeficient obračanja sredstev	1,25	1,28	0,99
Koeficient obračanja zalog	8,65	8,62	7,34
Koeficient obračanja kratkoročnih terjatev do kupcev	4,17	4,34	3,90
KAZALNIKI STANJA INVESTIRANJA			
Stopnja osnovnosti investiranja	0,31	0,29	0,24
Stopnja dolgoročnosti investiranja	0,50	0,50	0,56
KAZALNIKI FINANČNEGA USTROJA			
Koeficient dolgoročne pokritosti dolgoročnih sredstev	1,07	1,26	1,14
Stopnja lastniškosti financiranja	0,32	0,41	0,36
Stopnja dolgoročnosti financiranja	0,54	0,63	0,64
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,03	1,39	1,51
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koeficient)	0,07	0,08	0,19
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti (pospešeni koeficient)	0,76	0,95	0,86
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti (kratkoročni koeficient)	1,08	1,36	1,22
Čiste finančne obveznosti / kapital	1,12	0,60	0,96
KAZALNIKI GOSPODARNOSTI POSLOVANJA			
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,02	1,03	1,02
Prihodki od prodaje na zaposlenega (v EUR)	107.452	158.496	103.398
Dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	20.983	31.972	22.037